

आवधिक विकास योजना

(आ.व. २०७५ / ०७६ देखि २०७८ / ०८० सम्म)

तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

तिलाठी, सप्तरी

प्रदेश नं. २, नेपाल

दस्तावेज	आवधिक विकास योजना
प्रकाशक	तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका, तिलाठी, सप्तरी, प्रदेश नं. २, नेपाल
सर्वाधिकार	प्रकाशकमा
	युनिसेफ, नेपाल
आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग	
मिति	२०७५ फाल्गुन ... गते
वेभसाइट	http://www.tilathikoiladimun.gov.np
ईमेल	tilathikoiladigp@gmail.com

विषयसूची

विषयवस्तु

पेज नं.

खण्ड-एक

१. परिचय	१
१.१ तिलाठी कोईलाठी गाउँपालिका र आवधिक योजना	१
१.२ तर्जुमा गर्दा अपनाइएको कानूनी प्रावधान	२
१.३ परिवर्तनको सिद्धान्त (Theory of Change) मा आवधिक विकास योजना तर्जुमा	२
❖ बहुविषयगत योजना	३
❖ तुलनात्मक लाभका पक्ष समेटिएको साभा दस्तावेज	३
१.४ आवधिक योजना तर्जुमा गरिंदा लिइएका गाउँपालिकाको स्रोत आधार	३
❖ उत्पादनशिल कृषियोग्य जग्गा	३
❖ सिंचाई योग्य प्रचुर जलश्रोत	३
❖ आर्थिक पूर्वाधार	४
❖ सामाजिक क्षमता विकास	४
❖ प्राकृतिक स्रोत तथा साँस्कृतिक सम्पदा	४
❖ स्थानीय कानून निर्माण	४
❖ न्यून आन्तरिक स्रोत तथा परिचालन क्षमता	४
❖ साभेदारीको कमी	४
❖ कृषियोग्य जमीनको अतिक्रमण र अव्यवस्थित वसोवास	५
❖ बाढी, नदी कटान र तोपान	५
❖ बढ्दो युवा बेरोजगारी	५
❖ आर्थिक सबलताको अभाव	५

खण्ड-दुई

२. वर्तमान अवस्था र आवधिक योजनाका लक्ष र नतिजा	६
२.१ वर्तमान अवस्था	६
२.२ विषयक्षेत्रगत समस्या तिनका कारणहरुको पहिचान र विश्लेषण	६
२.३ आवधिक विकास योजनाको सोच	१९
२.४ लक्ष निर्धारण	१९
२.५ विषय क्षेत्रगत लक्ष	१९
२.६ विषयक्षेत्रगत नतिजा तथा सुचकहरुको अवस्था विश्लेषण	२०
२.७ नतिजाहरुको वार्षिक लक्ष्य निर्धारण	३९
२.८ प्रमुख नीतिहरु	५४

खण्ड-तीन

३. स्रोत व्यवस्थापन र अनुगमन	५५
३.१ वार्षिक तथा आवधिक लगानी अनुमान	५५
४. अनुगमन	७०
५. मूल्याङ्कन	७१
६. आवधिक योजना तर्जुमा गर्दा अपनाइएको पद्धति	७१
७. आवधिक विकास योजना तर्जुमा तयारी तथा संयोजन र सहजिकरण उपसमिति गठन	७१
८. योजना तर्जुमा अभिमुखीकरण कार्यशाला	७२
९. योजना तर्जुमा परामर्श कार्यशाला	७२
१०. आवधिक योजना दस्तावेज तयारी एवम् स्वीकृति	७२
अनुसूची-१:	७४
तालिका-१ : तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिकाको जनसंख्यायीक तथा जनघनत्व विवरण	६
तालिका-२ : विषयक्षेत्रगत समस्या विश्लेषण	७
तालिका-३ : विषयक्षेत्रगत नतिजा तथा सुचकहरुको अवस्था विश्लेषण	२०
तालिका-४ : आवधिक विकास योजनाको वार्षिक अनुगमन	३९
तालिका-५ : आवधिक विकास योजनाको वार्षिक तथा आवधिक लगानी अनुमान	५५

खण्ड-एक

१. परिचय

१.१ तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका र आवधिक योजना

नेपालको संविधानको अनुसूची ८ र ९ मा स्थानीय तहको अधिकार तथा साभा अधिकारहरूलाई राखिएको छ । गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रको विषयमा संविधान, सङ्घीय कानून तथा प्रदेश कानून प्रतिकूल नहुने गरी स्थानीय कानून बनाई त्यस्तो अधिकारको कार्यान्वयन गर्न गराउन सक्छन् । स्थानीय तहले अधिकार सम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयन गर्दा संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बीचको सहकारिता, सह-अस्तित्व र समन्वय प्रवर्द्धन हुनेगरी गर्नुपर्छ । आफ्नो क्षेत्रको समग्र सामाजिक आर्थिक समुन्नतिका लागि गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्दै लक्ष्य हासिल गर्ने सोचमा आधारित आवधिक योजनाले दिशा निर्देश गर्दछ ।

तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिकाको आफ्नै किसिमको भौगोलिक विविधता, प्राकृतिक स्रोत सम्भाव्यता, आर्थिक, सामाजिक विकास र पूर्वाधारको अवस्था विद्यमान रहेको छ । यी विविधता र भिन्नताहरूलाई सम्बोधन गर्दै आफ्नो क्षेत्रको आर्थिक, सामाजिक र पूर्वाधारजन्य विकासको लक्ष्य प्राप्तिका लागि गर्नुपर्ने नतिजामूलक कामका लागि स्रोतको अनुशासित उपयोग र योजनाबद्ध कार्यान्वयनका लागि यो आवधिक विकास योजनाको प्रारूप तयार गरिएको हो ।

आवधिक योजनाको लक्ष्य र स्रोत अनुमानको वार्षिक योजनासँग नजिकको सम्बन्ध हुन नसकेकै कारण स्थानीय निकायहरूको आवधिक योजना तथा दीर्घकालीन योजनाहरू उपयोग विहीन हुन गएको र लगानी बारे प्रश्न लागेको अवस्था हो । यसर्थ यो आवधिक योजनालाई तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिकाका मतदाताप्रतिको जिम्मेवारी पूरा गर्न र निर्वाचित स्थानीय सरकारको आभास दिलाउनुमा केन्द्रित गरिएको छ । यो आवधिक योजना :-

- तिलाठी कोईलाडीका समग्र विकासलाई दिशा निर्देश गर्ने एक निर्देशक योजना (Indicative Plan) को रूपमा रहनेछ ।
- यसले परिवर्तनलाई आत्मसात गर्छ ।
- यसमा योजना गतिविधिहरू उल्लेख भएका छैनन् ।
- योजना गतिविधि तथा कार्यक्रमहरूमा पटक पटक गरिने फेरबदल रोक लगाइ लक्ष्य प्राप्तिका लागि उपक्रमहरू कार्यान्वयन गर्न बाध्य बनाउँछ ।
- यसले लिएका लक्ष्य र विभिन्न विषयक्षेत्रगत लक्ष्यहरू पूरा गर्न नतिजाहरू निकालिन्छ र ती नतिजाहरू हासिल गर्न क्रमिकरूपमा वार्षिक योजनाहरू बनाइ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- वार्षिकरूपमा गरिएको लगानीको सदुपयोग बारे मध्यावधि समीक्षाका समय बताउनेछ ।
- यसले स्थानीय दलीय राजनैतिक प्रतिबद्धता जाहेर गरेको छ ।
- यो एक स्थानीय कानून हो । यसको कार्यान्वयन बारे गाउँ सभाले र नागरिकले प्रश्न उठाउन सक्छन् ।

१.२ तर्जुमा गर्दा अपनाइएको कानूनी प्रावधान

नेपालको संविधानले व्यवस्था गरेको नागरिकका मौलिकहक, राज्यका निर्देशक सिद्धान्त र नीतिको कार्यान्वयन स्थानीयतहले कार्यकारिणी अधिकार प्रयोग गरी गर्न सक्छन् ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले प्रत्येक गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकासका लागि आवधिक, बार्षिक, रणनीतिगत विषय क्षेत्रगत मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना बनाउनुपर्ने भनेको छ ।

अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ ले राजस्व बाँडफाँट, सङ्घीय विभाज्य कोष, प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त हुने रोयल्टीको बाँडफाँट, वित्तीय समानीकरण अनुदान, सशर्त अनुदान, समपूरक अनुदान, वैदेशिक सहायता तथा आन्तरिक ऋण सम्बन्धी प्रावधानहरु कार्यान्वयन गर्न बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपर्ने र मध्यमकालिन खर्च संरचना समेत तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

चौधौं योजनाले प्रदेश तथा स्थानीयतहहरु बीच अन्तरसम्बन्धका आधारमा पूर्वाधारहरुको विकास गरी आर्थिक तथा सामाजिक अवसरहरुमा नागरिकको पहुँच अभिवृद्धि गर्ने लक्ष्य लिएको छ । साथै अन्तर्राष्ट्रिय रुपमा प्रतिबद्धता जाहेर गरेका दिगो विकासका लक्ष्यहरु पूरा गर्न आ-आफ्नै तहबाट सघाउनुपर्ने प्रावधान रहेको छ ।

प्रस्तुत आवधिक योजना तर्जुमा गर्दा उल्लेखित प्रमुख कानूनी प्रावधानका अतिरिक्त देहायका अन्य सान्दर्भिक नीति तथा सङ्घीय कानूनका प्रावधानहरुका आधारमा गरिएको हो ।

- आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
- राष्ट्रिय भू-उपयोग नीति, २०६९
- नेपाल पक्ष भएका अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि सम्झौता
- तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७५
- तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन, २०७५

१.३ परिवर्तनको सिद्धान्त (Theory of Change) मा आवधिक विकास योजना तर्जुमा

योजनाको संचालनबाट प्राप्त हुने नतिजाले योजना सञ्चालन अघि र पछिको अवस्थामा सकारात्मक परिवर्तन आएको देखाउन सक्नुपर्छ । यस्तो सामाजिक परिवर्तन नतिजामूलक (result based) बनाइ योजना तर्जुमाका लक्ष प्राप्तिका सम्बन्ध खोज्दै आवश्यक पूर्वशर्तहरुको पहिचान गर्ने काम महत्वपूर्ण हुन्छ । प्रस्तुत आवधिक योजना तर्जुमा गर्दा परिवर्तनको सिद्धान्तलाई अवलम्बन गरी देहायका विशेषतायुक्त बनाउन ध्यान पुऱ्याइएको छ ।

❖ बहुविषयगत योजना

स्थानीय स्तरमा विकासको समग्र पक्षलाई समेट्ने स्थानगत विशेषताहरूमा आधारित र दिगो विकासको अवधारणा कार्यान्वयन गर्न समावेशीता, न्यायोचित वितरण, कानूनी राज्य, स्थानीय नेतृत्वको विकास, संस्थागत विकास जस्ता विषयहरूबाट यो निर्देशित छ ।

व्यवस्थित सहरी स्वरूप र सहरी विकासका लागि यो आवधिक विकास योजनाले निम्न विषयहरूलाई योजनाको एक महत्वपूर्ण हिस्साको रूपमा समेत समेटेको छ ।

- जोखिम सम्बेदनशील भू-उपयोग
- सहरी यातायात
- जग्गा विकास तथा एकीकरण
- वातावरण व्यवस्थापन
- मुख्य बजार केन्द्रको विकास

❖ तुलनात्मक लाभका पक्ष समेटिएको साभ्ना दस्तावेज

स्थानीयतहको स्थलगत विशेषता, गाउँ नगरबीचको सबै प्रकारको भिन्नता र समानता, गाउँ नगरबीचको अन्तरसम्बन्ध, फरक फरक आर्थिकस्तर र स्थान विशेषका खास भौतिक संरचना (landmarks) लगायत गाउँपालिकाको तुलनात्मक लाभका विषय र विशेषताको उपयोग गरिएको छ ।

तुलनात्मक लाभका विषय समेटिएको दस्तावेज तयार गर्दा स्थानीयतहमा विकाससँग सम्बन्धित सरकारी, गैरसरकारी, सहकारी र निजी क्षेत्र समेतको संलग्नतामा तर्जुमा गरिएको र स्रोत साभ्नेदारी र कार्यान्वयनमा साभ्ना दृष्टिकोण निर्माण गरिएको छ ।

१.४ आवधिक योजना तर्जुमा गरिंदा लिइएका गाउँपालिकाको स्रोत आधार

❖ उत्पादनशिल कृषियोग्य जग्गा

तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिकामा उत्पादनशिल कृषियोग्य क्षेत्रको बाहुल्य रहेको छ । यस गाउँपालिकामा समथर क्षेत्रको उत्पादशील क्षेत्र रहेको छ । अनुकुल कृषि भूमिका कारण कृषि उत्पादनको विविधता तथा व्यवसायीकता सम्भव छ ।

❖ सिंचाई योग्य प्रचुर जलश्रोत

बर्षैभरी पानी रहने खोला गाउँपालिकामा रहेको छैन । कृषि, पर्यटन तथा उद्योग जस्ता क्षेत्रको विकासको संभावना देखिन्छ । व्यवसायीक कृषि प्रणालीको विकास गर्न सिंचाई सुविधा विस्तार गर्ने जग्गा उपलब्ध छ ।

❖ आर्थिक पूर्वाधार

सडक, विद्युत तथा संचार क्षेत्रका पूर्वाधारको न्यूनतम उपस्थितिका कारण सडक यातायात, सूचना तथा संचार प्रणाली र प्रविधिको उपयोगको अवसर प्रदान गरेको छ। पूर्व पश्चिम राजमार्ग गाउँपालिकाबाट करिब १९ कि.मि. रहेको छ। प्रदेश नं. २ को राजधानी जनकपुर यस गाउँपालिका देखि १३४ किलोमिटरको दुरीमा रहेको छ।

❖ सामाजिक क्षमता विकास

गाउँपालिकाको सामाजिक सशक्तिकरणका लागि नागरिकस्तरका विभिन्न मंच, सचेतना केन्द्र, महिला समूह, विषयगत समूह, अधिकारमुखी समूह, सञ्जाल तथा गैससहरूको क्रियाशिल उपस्थिति छन्।

❖ प्राकृतिक स्रोत तथा साँस्कृतिक सम्पदा

अत्यन्त उत्कृष्ट र सुन्दर परम्परागत भूउपयोग प्रणाली रहेको यस गाउँपालिका क्षेत्रमा विविधतायुक्त प्राकृतिक, स्थानीय साँस्कृतिक स्थानीय एवम् क्षेत्रस्तरमा पर्यटन विकासका लागि सम्भावना हुन्। यस गाउँपालिका भएर बगेको कोशी नदी पर्यटकीय दृष्टिकोणले महत्व बोकेको र पर्यटनको उच्च सम्भावना बोकेको छ।

❖ स्थानीय कानून निर्माण

गाउँपालिकाका लागि आवश्यक र आफैले बनाउनुपर्ने कानूनहरूको हकमा (कार्यसम्पादन) नियमावली, २०७४, कार्य विभाजन नियमावली, गाउँ सभाको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन (कार्यविधि) नियमावली, विपद् जोखिम न्युनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, शिक्षा नियमावली, स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, गाउँपालिकाको सहकारी ऐन लगायत आवश्यक ऐन, नियमावली तथा कार्यविधिहरू तर्जुमा भएका छन्।

यसैगरी स्रोत व्यवस्थापन गर्नेक्रममा देखिएका निम्न कमजोर पक्षलाई समेत योजना तर्जुमा गर्दा ध्यानमा राखिएको छ।

❖ न्यून आन्तरिक स्रोत तथा परिचालन क्षमता

प्रदत्त संवैधानिक वित्तीय अधिकारको उपयोग गरी आन्तरिक आय संकलन तथा परिचालन गरिएपनि अपेक्षाकृत संकलन तथा परिचालन गर्न सकेको अबस्था छैन।

❖ साभेदारीको कमी

गाउँपालिका क्षेत्रमा कृयाशील गैससहरू थोरै मात्र छन्। एक दुई वटा त्यसमा पनि सानो स्रोतमा आधारित छन्। तिनीहरूसँगको स्रोत र लागत साभेदारीका योजनाहरू थोर बहुत रुपमा सम्भावना देखिएको छ। तिनका कार्यक्रमहरू वितरणमुखी रहेका छन् भने अर्कोतर्फ ठोस तथा उत्पादनमूलक कार्यक्रमहरू न्यून रहेका छन्।

❖ कृषियोग्य जमीनको अतिक्रमण र अव्यवस्थित बसोवास

गाउँपालिकाको प्रमुख स्रोतको रूपमा रहेको कृषि क्षेत्र बढ्दो सहरीकरणका कारण बसोवास क्षेत्रमा परिणत हुने गरेको अवस्था छ । अव्यवस्थित रहेको बसोवासका कारण वस्ती कुरूप देखिने तथा समुचित सेवा सुविधाबाट समेत वञ्चित हुने अवस्था रहेको छ ।

❖ बाढी, नदी कटान र तोपान

तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका विभिन्न खाले प्राकृतिक प्रकोपको प्रभावमा रहेको गाउँपालिका हो । यस गाउँपालिकालाई बर्सेनी बाढीले नराम्ररी प्रभावित गर्दै आएको छ । बाढीको कारण एकातिर घरबार विहिनताको अवस्था आउने गरेको छ भने अर्कोतिर बाढीले बगाएर ल्याउने गरेको बालुवाका कारण खेतीयोग्य जग्गा तोपानको समस्याबाट गुज्रिरहेको अवस्था छ । सिङ्गो गाउँपालिका बाढीसँगै कटान, तोपान, शीतलहर, आगलागी जस्ता प्रकोपबाट प्रभावित रहेको छ ।

❖ बढ्दो युवा बेरोजगारी

आन्तरिक स्रोतको कमीका कारण युवा लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गर्न नसक्दा युवा बेरोजगारीको अवस्था रहेको छ । आन्तरिक स्रोतको कमीको कारण उपयुक्त कार्यक्रम तर्जुमा र लगानी हुन नसक्दा कृषि, उद्योग, पर्यटन जस्ता क्षेत्रमा आवश्यक रोजगारी सिर्जना हुन सकेको छैन । व्यवसायमूलक र रोजगारमूलक शिक्षाको कमी, कृषिलाई व्यवसायिकरण तथा आधुनिकीकरण गर्न नसकिएको कारणले बढेको युवा बेरोजगारी लक्षित कार्यक्रम तर्जुमा आवश्यक भएको छ ।

❖ आर्थिक सबलताको अभाव

गाउँपालिकाका बासिन्दाहरु मूलभूत रूपमा कृषिमा आधारित रहेका छन् । यहाँका बासिन्दाहरु आर्थिक रूपमा खासै सबल रहेको देखिदैन । आर्थिक परिचालनको हिसाबले केही कुनै पनि कलकारखाना, उद्योगधन्दा नरहेको कारण आर्थिक उपार्जनमा समस्या देखिएको छ । आर्थिक उपार्जन हुने खालका उद्योगधन्दाको आवश्यकता देखिएको छ । न्यून आर्थिक स्रोतका कारण गाउँपालिकाले आर्थिक सबलताका लागि कार्यक्रमहरु तर्जुमा गर्न नसकेको हो ।

खण्ड-दुई

२. वर्तमान अवस्था र आवधिक योजनाका लक्ष र नतिजा

२.१ वर्तमान अवस्था

प्रदेश नम्बर २ को सप्तरी जिल्लामा रहेका ९ वटा गाउँपालिका मध्ये तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका एक हो जुन सप्तरी जिल्लाको पूर्वी दक्षिण क्षेत्रमा पर्दछ । साविकका तिलाठी, लौनियाँ, सकरपुरा, कोईलाडी, को. बर्साइन, को. मधेपुरा र बभनगामाकट्टी गरी सात वटा गाउँ विकास समितिहरु मिलेर निर्माण भएको यो गाउँपालिकामा जम्मा आठ वटा वडाहरु छन् । यस गाउँपालिकाको भूक्षेत्रफल ३३ वर्ग किलोमिटर रहेको छ । समुद्री सतहदेखि करिब ७५ मिटर उचाईमा रहेको यस गाउँपालिकाको जम्मा जनसंख्या ३८,३६५ रहेको छ । गाउँपालिकाको आधारभूत जानकारी तलको **तालिका-१** मा यसरी उल्लेख गरिएको छ :-

तालिका-१ : तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिकाको जनसंख्यायिक तथा जनघनत्व विवरण

वडा नं.	घर परिवार संख्या	महिला	पुरुष	जम्मा	क्षेत्रफल वर्ग कि.मि.	औषत जनसंख्या	जनघनत्व
1	753	1985	2243	4228	3=53	5=61	1197=7
2	701	1772	2036	3808	3=93	5=43	968=96
3	1052	2570	2781	5351	3=64	5=09	1470=1
4	878	2328	2576	4904	3=86	5=59	1270=5
5	1207	3142	3392	6534	7=8	5=41	837=69
6	607	1091	1285	2376	2=37	3=91	1002=5
7	1154	3449	3159	6608	4=41	5=73	1498=4
8	781	2088	2468	4556	3=38	5=83	1347=9
जम्मा	7133	18425	19940	38365	32=92	5=38	1165=4

स्रोत : तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिकाको पार्श्व चित्र, २०७५

२.२ विषयक्षेत्रगत समस्या तिनका कारणहरुको पहिचान र विश्लेषण

गाउँपालिकाले आफ्नो स्थानीय बासिन्दाको जनजिविका उत्थानका लागि सामना गर्नुपरेको समस्याको पहिचान गरेर नै लक्ष निर्धारण गर्ने र त्यस्ता लक्ष प्राप्तिका लागि योजना बनाउने अवधारणा अनुरूप विषयक्षेत्रगत रुपमा प्रमुख समस्याहरुको पहिचान गरी ती समस्याका कारणहरु पता लगाइएको हो । यस्ता समस्या वा अवरोध हटाउन कारकहरुको पहिचान गरी विषयगत निर्धारण गरेर सोही आधारमा आवधिक योजनाको लक्ष निर्धारण गरिएको हो । आवधिक योजना तर्जुमा लागि अपनाइएको चरणगत प्रकृया

र पद्धति **अनुसूची-१** मा राखिएको छ। योजना तर्जुमा लागि अपनाइएको चरणगत प्रकृया र पद्धतिका लागि गाउँपालिकाले छुट्टै कार्यविधि बनाइ पारित गरेको हो।

निर्धारित कार्यविधि अनुरूप पाँचवटा विभिन्न विषयगत समितिहरू (आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, पूर्वाधार विकास, वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन, सुशासन तथा संस्थागत विकास) ले आफ्ना विषय क्षेत्रगत र उपक्षेत्रगत सम्बन्धित विषयहरूका समस्या पहिचान गर्दै लक्ष निर्धारण गर्न तिनका कारण समेतको विश्लेषण तलका **तालिका-२** मा यसरी प्रस्तुत गरिएको छ :-

तालिका-२ : विषयक्षेत्रगत समस्या विश्लेषण
आर्थिक विकास

क्र.स.	समस्या	कारण	परिणाम/असर	के गर्दा अवरोध/समस्या हटाउन मदत मिल्छ ?	समस्यासँग सम्बन्धित लक्ष के हुन सक्छ ?
१	कृषि उत्पादनमा कमी	उन्नत जातको विउविजनको अभाव	अरुको माथी निर्भर हुनु	गाउँपालिका भित्र उन्नत जातको विउविजन बृद्धि तथा उत्पादन गर्ने	गा.पा. भित्र उन्नत जातको विउविजनको कमी नहुनु
		मलखाद्यको अभाव	मलखाद्य र सिंचाईको अभावले उत्पादनमा कमी हुनु	गा.पा. भित्र कम्पोष्ट मल तथा जैविक मलको आपूर्ति व्यवस्था मिलाउने	गा.पा. भित्र कम्पोष्ट मल र जैविक मलको कमी नहुनु
		सिंचाईको कमी		कुलो पैनी तथा डिप बोडिंगको व्यवस्था मिलाउने तथा सिंचाईको समस्या मुक्त गर्ने	कुलो पैनी तथा बोडिंग भएमा सिंचाईको अभावबाट मुक्त नहुनु र किसानको हातमा पानी हुनु
२	पशु विकासका साथै दुध र मासु उत्पादनमा कमी	उन्नत जातको पशुपालनको कमी	स्व रोजगारको अवसरबाट बञ्चित	उन्नत पशुपालन क्षेत्रमा श्रोत केन्द्र पैकेज रुपमा सञ्चालन गर्ने	पशुपालन प्रति जनचेतना तथा शिप मुलक तालिम हुनु
		ऋणको अभाव	कुपोषण हुनु		
		जनचेतनाको कमी			
३	पर्यटनको क्षेत्रमा बाटोघाटोको अभाव		बाटोघाटोको कमीले पर्यटन क्षेत्रमा कमी हुनु	बाटो घाटो र नदि नालामा पुलको निर्माण गर्ने	पर्यटकको आवत जावतमा सुविधा हुनु
४	सहकारी तथा हाट बजारको व्यवस्थामा कमी		स्वच्छ र ताजा समानहरूको साथै सागसब्जीको कमी हुनु	गा.पा.बाट हाटबजारको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने	स्वच्छ र ताजा सागसब्जी उपलब्ध हुनु
५	वित्तिय क्षेत्र अन्तर्गत बैंकको व्यवस्थामा कमी		बैंकको अभावले कारोवार गर्न अष्टयारो हुनु	प्रत्येक वडामा बैंकको व्यवस्था हुनु पर्ने	कुनै पनि कारोवार अष्टयारो नहुनु

सामाजिक विकास
शिक्षा

क्र.स.	समस्या	कारण	परिणाम/असर	के गर्दा अवरोध/समस्या हटाउन मदत मिल्छ ?	समस्यासँग सम्बन्धित लक्ष के हुन सक्छ ?
१	शिक्षाको गुणस्तर खस्किएको	विषयगत शिक्षकको अभाव		विषयगत शिक्षकको संख्या बढाउने	
		कक्षाकोठाको अभाव		आवश्यकता अनुसार कक्षा कोठाको निर्माण गर्ने गराउने	
		बालमैत्री, अपाङ्गतामैत्री, लैंगिकमैत्री शिक्षाको अभाव (बाल विकास केन्द्र समेत)		बालमैत्री शिक्षा दिने व्यवस्था मिलाउने	
		मातृभाषामा पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक, शिक्षक, शैक्षिक सामग्री नहुनु तथा उपलब्ध सामग्री प्रयोग नहुनु		मातृभाषाको पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक, शिक्षक तथा शैक्षिक सामग्री बनाउने र उपलब्ध सामग्रीको प्रयाप्त प्रयोग गराउने	
२	शिक्षामा पहुँचको अभाव	विद्यालय अपाङ्गतामैत्री नहुनु		विशेष विद्यालयको स्थापना गराउने	
		जनचेतनाको (शिक्षाको महत्वको बारेमा स्पष्ट जानकारी नहुनु) कमी		जनचेतना जागाउने अभियान सञ्चालन गर्ने	
		आर्थिक विपन्नता हुनु		आय आर्जन हुने क्रियाकलापमा अभिभावकको संलग्नता गराउने	
		बाल शैक्षिक प्रदर्शन मेला नहुनु			
३	शिक्षामा समुदायको	सबै विद्यालयमा		SMC, PTA को गठन गर्ने र गठन भएको	

	सक्रिय सहभागितामा कमी हुनु	SMC, PTA को गठन नभएको र भएकोमा सक्रिय पनि नभएको		ठाउँमा सक्रिय गराउने	
		SMC मा बालबालिका तथा बालक्लवको सहभागिता नहुन		SMC मा बालबालिकाको सहभागिता हुने नीति निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने	
४	खेल मैदान तथा खेल सामग्रीको अपर्याप्ता	योजना नै नहुनु		बार्षिक योजनामा खेल मैदान तथा खेल सामग्रीको प्राथमिकता दिने	
		खेल मैदान भएपनि अव्यवस्थित अवस्थामा भएको		भएको खेल मैदानलाई घेराबार, बगैचा लगाई व्यवस्थित गर्ने	
		पम्परागत सोच लैगिक विभेद सामाजिक मुल्य मान्यता		परम्परागत सोच, लैगिक विभेद, सामाजिक मुल्य मान्यताले ओगटेको नकारात्मक सोचलाई हटाई आधुनिक सोच मान्यताको स्थापना गराउने	
५	यौनजन्य दुर्व्यवहार	फितलो कानून कार्यन्वयन		प्रहरीसँग समन्वय र सहकार्य	यौन जन्य दुर्व्यवहारमा कर्म आएको
		पिडितलाई सहयोगको कमी		न्यायिक समितिलाई सक्रिय बनाई पिडितलाई सहयोग गर्ने कोषस्थापना	
		पुरुषको मनपर्दी		यौनजन्य दुर्व्यवहार घटाउन पुरुषको सहभागिता	
		प्रतिष्ठाको डरले उजुरी नगर्नु		साकारात्मक व्यवहार परिवर्तनको अभियान	
		प्रविधिको दुरुपयोग			
६	बालश्रम	आर्थिक विपन्नता (गरीबी)		गरिव परिवारको पहिचान र सहयोग	बालश्रममा कमी आएको

		सामाजिक स्वीकार			
		लहैलहै तथा देखासिकी		बालश्रमको पहिचान र पुनः स्थापना	
७	जन्मदर्ता	चेतनाको कमि, महत्व र प्रभावकारी कार्यक्रमको अभाव		लक्षित क्षेत्रमा नियमित अभियान र प्रोत्साहान	सवै बालबालिकासँग जन्मदर्ता भएको
८	पहिचानको आधारमा भ्रुण हत्या	दाईजो प्रथा		प्रभावकारी नियम कानून र कार्यान्वयन	भ्रुण हत्या अन्तय भएको
		भेदभाव (छोराछोरी बीच)		सचेतनामुलक अभियान	
		वियमक निकायको निष्कृत्यता		महिला स्वास्थ्य कार्यक्रम सञ्चालन	
९	बालबालिका विरुद्धको हिंसा	बालबालिकाको अधिकार स्वीकार नगर्नु		गुनासा सुनुवाई कक्षको व्यवस्था	हिंसामा कमी
		अवधारणागत त्रुटी (दण्ड सजायको विकल्प थाहा नहुनु)		साकारात्मक अनुशासन पद्धती विकास र भयरहित सिकाइको विकास	सिकाई गुणस्तर बढने
		विद्यालयमा गुनासो सुनवाई नहुनु			

स्वास्थ्य

क्र.स.	समस्या	कारण	परिणाम/असर	के गर्दा अवरोध/समस्या हटाउन मदत मिल्छ ?	समस्यासँग सम्बन्धित लक्ष के हुन सक्छ ?
१	आमा र ५ वर्ष मुनिका बच्चाहरुमा कुपोषण	पोषणयुक्त खानेकुराको जानकारी नहुन		महिना महिनामा वृद्धि अनुगमन गर्ने	सवै स्वास्थ्य संस्थामा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराई आमा र बच्चाको मृत्यु दर घटाउने
		पुरानो मान्यता अन्तर्गत सुत्केरी अवस्थामा पोषिलो खानेकुरा खान		आमा वुवालाई पोषण शिक्षा दिने	
				पोषण शिक्षामा हरेक छाक खाना चारको वारे वर्णन गर्ने	
				करेसावारी, पशुपंक्षी पालनमा प्रोत्साहित गर्ने	

		नदिनु		हातधुने चरण वारे सिकाउने	
		पूर्ण स्तनपानको अभ्यास नहुनु र पूरक खानाको ज्ञान नहुनु		पूर्ण स्तनपान, पूरक खाना र आमाको दुध ६ महिना पछि २ वर्ष सम्म लगातार खुवाउनको लागि परामर्श, प्रचार प्रसार गर्ने	
		दक्ष जनशक्ति र प्रवधिको अभाव		सीपमूलक तालिमको पहिचान गरी तालिमहरु सञ्चालन गर्ने	
२	किशोरी, गर्भवति महिला र ५ वर्ष मुनिका बच्चाहरुमा रक्तअल्पता	महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापन सम्बन्धि जानकारी नहुनु		सबै शाखाहरु पहिचान गरी औजार, उपकरण, भवन, औषधि र जनशक्ति उपलब्ध गराउने	
		व्यक्तिगत र संस्थागत शौचालयहरुमा फोहोर फाल्ने ठाउँ र प्याड विसर्जन गर्ने व्यवस्था नहुनु			
३	प्रभावकारी स्वास्थ्य सेवा नहुनु	बालविवाह हुनु र कमै उमेरमा बच्चा पाउँनु	तालिम प्राप्त स्वास्थ्य जनशक्ति नहुनु (Trained SBA & ASRH)	बालविवाह रोक्नका लागि गा.पा.ले नीति नियम बनाई बालविवाह मुक्त गाउँ, समाज, गाउँपालिका बनाउने	
		गा.पा. अन्तर्गत २ वटा वडा (६ र ७ वडा) मा भवन नहुनु साथै अन्य स्वास्थ्य संस्थामा गुणस्तरीय सेवा सुविधा नहुनु (मैत्रीपूर्ण नहुनु)	बर्थिंग सेन्टरमा चाहिने उपकरण नहुनु र समुदायका मानिसहरुमा स्वास्थ्य सेवाको वारेमा अज्ञानता	गाउँपालिकाबाट वडा नं. ६ र ७ मा स्वास्थ्य चौकी स्थापनाको लागि केन्द्रमा माँग गर्ने	
				वडाले जग्गा उपलब्ध गराउने	
				गा.पा.बाट भवनको निर्माण गर्ने	

				सबै स्वास्थ्य संस्थामा बर्थिंग सेन्टर स्थापना गर्ने	
				स्वास्थ्य चौकीहरु माथिल्लो स्तर र गा.पा.वाट सुपरभिजन गर्ने	
				सबै स्वास्थ्य संस्थामा गुणस्तर स्वास्थ्य सेवा गा.पा.वाट सुनिश्चितता गर्ने	
				स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध सेवाहरु वारे जनमानसमा जानकारी गराउने	
४	पाठेघर खस्ने समस्या (आंग भर्ने)	बाल विवाह हुने प्रथा			
		धैरै सन्तान जन्माउने प्रथा			
		घरमा सुत्केरी गरउने		घरमा सुत्केरी नगराउन सबै स्वास्थ्य संस्थामा बर्थिंग सेन्टर सञ्चालन गरी स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी गराउने	
				आमालाई यातायात खर्च दिने	
				बच्चालाई न्यानो भोला उपलब्ध गराउने	
				आमालाई बलाईनकेट र सुपरनेट भुल उपलब्ध गराउने	
		सुत्केरी पछि गाढो भारी बोकाउने			
		पोषण युक्त खाना नखानु			
५	वार्षिक भाडापखाला	असुरक्षित खानेपानीको प्रयोग (कल र पोखरी)		सफा र सुरक्षित पानीको प्रयोग	
				वासी सडेगलेका खाना नखाने	

		सरसफाई (हात धुने बानी) को कमी		साबुन पानीले मिचिमिचि हात धुने	
				खाना राम्रोसँग छोपेर राख्ने	
		बर्षेनी बाढीको समस्या		बाढीबाट जोगिन नदि नियन्त्रण गर्ने बाँधको व्यवस्था गर्ने	
				बाढी आएर गाउँमा पसे भने त्यो ठाउँमा सफा र सुरक्षित खाना पानीको व्यवस्था गर्ने	
				स्वास्थ्य शिक्षा दिने	

खोनपानी तथा सरसफाई

क्र.स.	समस्या	कारण	परिणाम/असर	के गर्दा अवरोध/समस्या हटाउन मदत मिल्छ ?	समस्यासँग सम्बन्धित लक्ष के हुन सक्छ ?
१	सुरक्षित खानेपानीको अभाव	सुरक्षित खानेपानीको वारेमा जानकारीको अभाव		खानेपानी शुद्धिकरण गरेर खाने प्रविधि वारेमा जानकारी गराउने र व्यक्तिगत तथा संस्थागत रूपमा प्रयोग गर्ने	सुरक्षित र पर्याप्त पानीमा सबैको समान पहुँच ।
		व्यवहार परिवर्तन नगर्नु			सबै समुदायहरु सुरक्षित पानी पिउन सम्पूर्ण घोषण भएको
		खानेपानीको परीक्षण नहुनु		समय समयमा खानेपानीको परीक्षण	घर घरमा शौचालय निर्माण भई सबैले प्रयोग गर्ने गरेको हुनेछ
		गा.पा.स्तरीय सुरक्षित खानेपानीको योजना नहुनु		गा.पा.स्तरीय खानेपानी योजना तथा कार्यान्वयनको दिर्घकालिन योजना बनाउने	आधारभुत सरसफाई र स्वच्छतामा सबैको पहुँच पुगेको हुनेछ
२	सरसफाईमा कमी			एक घर एक चर्पीको निर्माण र प्रयोगमा सुनिश्चित गर्ने	गा.पा. स्तरीय खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता सम्बन्धी योजना निर्माण भई कार्यान्वयन भएको हुनेछ

				पूर्ण सरसफाई युक्त गाउँपालिका घोषणा गर्ने	५ वर्ष मुनिका बालबालिकाको मृत्युदर घटने, पुडकोपन घटने र महिलाको समस्या बचत भई नेतृत्वमा पहुँच भएको हुनेछ
				दिसाजन्य तथा लेदो व्यवस्थापन योजना बनाउने	
				व्यक्तिगत र संस्थागत शौचालयहरु प्रयोग मैत्री बनाउने	
				महिनावारी स्वच्छ व्यवस्थापन योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने	
				सार्वजनिक शौचालयहरुको प्रयोग व्यवस्थापन गर्ने	
				दिगोपनाको लागि संस्थागत व्यवस्थापन गरी अनुगमन गर्ने	
३	स्वच्छताको अभाव	स्वच्छता सम्बन्धि व्यवहारमा जानकारी नहुनु		स्वच्छता प्रवर्द्धनको लागि विभिन्न स्तरमा सचेतनामुलक कार्यक्रमहरु गर्ने	
		हातधुने व्यवस्था, फोहोरमैला व्यवस्थापन, व्यक्तिगत सरसफाई र वातावरणीय सरसफाईमा ज्ञानको अभाव		पालिका स्तर र वडा स्तरमा WASH-CC बनाई क्रियाशिल बनाउने	
		फोहोमैलाको उचित व्यवस्थापन नहुनु र फोहर व्यवस्थापनको लागि प्राविधिक ज्ञान नहुनु		दिर्घकालिन योजना बनाउने	

४	खुल्ला दिशायुक्त क्षेत्र भएको	एक घर एक चर्पि नहुनु भएका चर्पिहरु प्रयोग नहुनु,	खुल्ला ठाउँमा शौच गर्ने बानी व्यवहार परिवर्तन नहुनु		
		सार्वजनिक र संस्थागत मैत्रीपूर्ण शौचालयहरु पर्याप्त नहुनु	सार्वजनिक र संस्थागत शौचालयहरुको व्यवस्थापन नहुनु र प्रयोग मैत्री नहुनु		

लैंगिक समानता तथा समाजिक समावेशीकरण

क्र.स.	समस्या	कारण	परिणाम/असर	के गर्दा अवरोध/समस्या हटाउन मदत मिल्छ ?	समस्यासँग सम्बन्धित लक्ष के हुन सक्छ ?
१	छोरा छोरीमा भेदभाव	महिलालाई दोश्रो दर्जामा राख्नु तथा पितृ सतात्मक समाजिक संरचना			
२	बाल विवाह	दाइजो प्रथालाई सामाजिक मान्यताको रूपमा स्वीकार्य गरेको			
३	घरेलु हिंसा (शोषण, दमन गाली गर्नु, हेपाई, कुटपीट)	परिवारमा छोरी र बुहारी बीचको फरक फरक व्यवहार			
४	दाइजो प्रथा	रुढीवादी परम्परागत सोच			
५	बहु विवाह	महिलाहरुलाई शिक्षा र आय आर्जनमा समान अवसर नदिनु			
६	बालश्रम	छोराको प्राथमिकता			

पूर्वाधार विकास

क्र.स.	समस्या	कारण	परिणाम/असर	के गर्दा अवरोध/समस्या हटाउन मदत मिल्छ ?	समस्यासँग सम्बन्धित लक्ष के हुन सक्छ ?
१	सडक तथा	अपरियाप्त	यातायातको पहुँच	आवश्यक स्रोत साधन	यातायात सम्बन्धी

	पुलको अभाव	स्रोत साधन अपरियाप्त जग्गा राजनैतिक अवरोध रोड नेटवर्क र MTMP जस्ता प्राविधिक कठिनाईको अभाव	नहुनु विकास निर्माण कार्यमा अवरोध हुनु	जुटाई बाटो फराकिलो पार्ने	दिर्घकालिन विकासका लागि पकी सडक तथा पुल निर्माण गर्ने
२	सिंचाईको अभाव	अपरियाप्त स्रोत साधन	लगानी अनुसारको उत्पादन नहुनु	प्राविधिक तथा आर्थिक स्रोत साधनको व्यवस्था गर्ने	पूर्ण सिंचाईको सुविधा विस्तार गर्ने
३	क्षेत्रगत मैत्रीपूर्ण भवनको अभाव	आवश्यक जग्गा नहुनु श्रोत साधन नहुनु	गुणस्तरीय शिक्षा स्वास्थ्य तथा प्रशासनिक सेवामा कठिनाई	स्रोत साधन तथा आवश्यक जग्गा उपलब्ध गराउने	सुविधायुक्त क्षेत्रगत भवन निर्माण गर्ने
४	उर्जा तथा बैकल्पिक उर्जा समेतको अभाव	जलविधुतको पहुँच पूर्णरूपमा नहुनु र बैकल्पिक उर्जा तिर आकर्षण नहुनु	उद्योग कल करखाना स्थापना हुन नसक्नु र कृषि क्षेत्र समेत प्रभावित हुनु	जल विधुतको पहुँच पूर्ण रूपमा गर्ने र बैकल्पिक उर्जा प्रयोगको लागि प्रोत्साहित गर्ने	उर्जा तथा बैकल्पिक उर्जाको लागि समुचित व्यवस्था मिलाउने
५	आधुनिक सञ्चार व्यवस्था सहज नहुनु	सरकारी तथा निजी क्षेत्रबाट लगानी तथा रेखदेखको अभाव, पत्रपत्रिका सहज रूपमा उपलब्ध नहुनु	आधुनिक शिक्षा स्वास्थ्य जस्ता सेवामा असर देखा पर्नुको साथै आधुनिक प्रविधि अवलम्बन गर्न नसक्नु	हाई स्पीड इन्टरनेटको व्यवस्था मिलाउने र पत्रपत्रिकाको पहुँच जनमानस समक्ष पुऱ्याउने	प्रत्येक वडा तथा गाउँपालिकाभित्र रहेका सार्वजनिक निकायसम्म हाई स्पीड इन्टरनेट सेवा पुऱ्याउने
६	स्थानिय व्यापार गतिलो नहुनु	व्यवस्थित तथा आधुनिक हाट बजारको व्यवस्था हुन नसक्नु	स्थानीय स्तरमा उत्पादित कृषिजनय पदार्थहरु विक्री वितरण हुन नसक्ने	आधुनिक क्षेत्रगत बजार व्यवस्थापन गर्ने	गाउँपालिका भित्र रहेका हाट बजार

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

क्र.स.	समस्या	कारण	परिणाम/असर	के गर्दा अवरोध/समस्या हटाउन मदत मिल्छ ?	समस्यासँग सम्बन्धित लक्ष के हुन सक्छ ?
१	बाढीबाट बारम्बार क्षति	नदीको बहाव स्तर माथी उठ्ने र खेती योग्य जग्गामा		तटबन्ध वलियो बनाउने तथा मर्मत गर्ने	बाढीको जोखिम तथा क्षतिमा कमि

		वालुवा भरान			
		कमजोर तटबन्ध		तटबन्धमा वोट विरुवा लगाउने	
		अतिवृष्टि		उद्धार सामग्रीको व्यवस्था	पूर्व सूचना प्रणाली स्थापना
		नदि छेउछाउमा वोटविरुवाको कमी		आपत्कालिन कोषको स्थापना	
				भटपट भोला वनाउने वारे र विपद् सम्बन्धि जानकारी गराउने	
				समुदायमा कार्यदल गठन र परिचालन	
				गाउँपालिका र वडा स्तरमा विपद् व्यवस्थापन समितिको गठन	
				LDCRP तर्जुमा तथा अध्यावधिक गर्ने	
				आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्रको स्थापना	
				बाढी खप्ने वालीको परिक्षण	
				उचो घर निर्माण गर्ने जनचेतना तथा वाध्यकारी नियम	
				दश गजा क्षेत्रमा नियमित बहावको व्यवस्था	
२	सुख्खा तथा खडेरी	वन विनास		सिचाईको उचित व्यवस्था	खडेरीमा कमी
		अव्यवस्थित सिचाई		कुलो, पैनीको निर्माण	
		अनावृष्टि वा जलवायु परिवर्तन		डिप बोरिंगको व्यवस्था	
३	फोहरमैला अव्यवस्थित	जनचेतनाको कमी		जनचेतना अभिवृद्धि	फोहरमैला व्यवस्थित भएको
		व्यवस्थापन योजनाको कमी		फोहरमैला व्यवस्थापन योजना	

		मृत पशु व्यवस्थापन नभएको		कुहिन, नकुहिने फोहरको छुट्टाछुट्टै संकलनको व्यवस्था	
		प्लास्टिकको अत्यधिक प्रयोग		फोहरको पुनः प्रयोगको व्यवस्थाको डम्पिंग साइट निर्माण र Recycling	
				स्वास्थ्यमा सुधार	
४	आगलागी	जनचेतनाको कमी		बाटो फराकिलो बनाउने	आगलागीमा कमी
				कच्चि घर वरपर केराको बोट लगाउने	
				गोठ ३ फिट सम्म लिपने वारे जनचेतना तथा वाध्यकारी नियम	
				वारुण यन्त्रको व्यवस्था	
५	शितलहर	जलवायु परिवर्तन		शितलहर सम्बन्धि जनचेतना	शितलहरबाट हुने मृत्यु दरमा कमी
		अत्यधिक सुख्खा		सहूलियत दरमा हिटरको व्यवस्था	
				गरिव तथा प्रभावितलाई न्यानो लुगा वितरणको व्यवस्था	

सुशासन तथा संस्थागत विकास

क्र.स.	समस्या	कारण	परिणाम/असर	के गर्दा अवरोध/समस्या हटाउन मदत मिल्छ ?	समस्यासँग सम्बन्धित लक्ष के हुन सक्छ ?
१	कर्तव्य तथा जिम्मेवारीको बोध नहुनु	समन्वय तथा सहकार्यको कमी	निर्धारित नतिजा हासिल नहुनु	कार्यालय व्यवस्थित र सूचना प्रविधि सम्पन्न हुनुपर्ने	सकारात्मक सोचको विकास भई संस्थागत क्षेत्रमा सुशासन स्थापित गर्ने
		क्षमता विकासको अभाव	गुणस्तरीय सेवा प्रवाहमा अवरोध	क्षमता विकास सम्बन्धि कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने	
		दक्ष जनशक्तिको अभाव	विकासिय कामकाज सम्पादनमा कठिनाई		
		स्थानिय कानूनको कमी			
		कार्यालय व्यवस्थित नहुनु			

२	निर्धारित समयसिमा भित्र कार्य सम्पदान नहुनु	निर्णय प्रकृत्यामा ढिलासुस्ती	लक्ष्य प्राप्ती नहुनु	नियमन प्रणालीको पूर्ण रूपेण पालना गर्ने	
		अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रणालीको प्रभावकारी परिचालन नहुनु		आफ्नो काम कार्तव्य र जिम्मेवारी सक्रियता साथ निर्वाह गर्ने	
		बनाईएको कानून तथा कार्यविधि वारे अनभिज्ञता		क्षमता अभिवृद्धिमुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	
				दक्ष जनशक्तिको व्यवस्थापन तथा परिचालन गर्ने	

२.३ आवधिक विकास योजनाको सोच

“दिगो आर्थिक, सामाजिक, संस्थागत तथा विकासको पूर्वाधार, मैत्री वातावरण, सुशासनयुक्त समृद्धि गाउँपालिकाको आधार ।”

२.४ लक्ष निर्धारण

“स्थानीय स्रोत साधनको परिचालन एवम् संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गरी गुणस्तरीय शिक्षा, स्वास्थ्यमा पहुँच बढाउने र व्यवसायिक कृषि एवम् उद्यम सिर्जना गरी वातावरण मैत्री पूर्वाधार निर्माण गर्दै दिगो विकास हासिल गर्ने ।”

२.५ विषय क्षेत्रगत लक्ष

आर्थिक विकास

“व्यवसायिक कृषि, पशु उत्पादन बढाई र कम्पोष्ट मल प्रयोग गरी आर्थिक विकास गर्ने ।”

सामाजिक विकास

➤ शिक्षा

“शिक्षा सेवाको गुणस्तर बढाउने र सेवामा सबैको पहुँच पुऱ्याउने ।”

➤ स्वास्थ्य

“स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर बढाउने र सेवामा सबैको पहुँच पुऱ्याउने ।”

➤ खानेपानी तथा सरसफाई

“सुरक्षित खानेपानी र सरसफाईमा सबैको समान पहुँच र प्रयोगमा सुनिश्चतता ।”

➤ लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

“बालबालिका तथा महिला विरुद्ध हुने हिंसा, दुर्व्यवहार, विभेद र शोषणको अन्त्य गरी पीडित तथा प्रभावितको न्याय र आवश्यक सेवामा पहुँच र प्रयोग बढाउने ।”

पूर्वाधार विकास

“यातायात, सिंचाई र अन्य पूर्वाधारको विकास गरी सार्वजनिक भवन निर्माणको साथै सञ्चार सुविधाको व्यवस्था गर्ने ।”

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

“वन तथा वातावरण संरक्षण गरी विपद् जोखिम न्युनीकरण गर्दै मजबुत समुदायको निर्माण गर्ने ।”

सुशासन तथा संस्थागत विकास

“आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सुदृढ गरी दक्ष तथा क्षमतावान जनशक्ति तयार पार्दै सुशासन कायम गर्ने ।”

२.६ विषयक्षेत्रगत नतिजा तथा सूचकहरूको अवस्था विश्लेषण

विकासका प्रयासहरूलाई एकीकृत गरी विकासको मूल ध्येयतर्फ अग्रसर गराउन तथा लक्ष्य प्राप्त गर्न नतिजामूलक योजनाको ढाँचामा एकीकृत स्वरूपको आवधिक योजना तर्जुमा गरिएको छ । नतिजामूलक ढाँचा परिवर्तनको सिद्धान्त अनुसार तयार गरिएको छ । योजनामा स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्रलाई आर्थिक, सामाजिक, पूर्वाधार विकास, वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन र सुशासन तथा संस्थागत विकास विषय क्षेत्रगतहरूमा एकीकृत गरिएको छ । परिवर्तनको सिद्धान्त अनुसार तयार गरिएको गाउँपालिकाको समष्टिगत विकासको एकीकृत नतिजा तलको **तालिका-३** बमोजिम रहको छ :-

तालिका-३ : विषयक्षेत्रगत नतिजा तथा सूचकहरूको अवस्था विश्लेषण

आर्थिक विकास

क्र.स.	नतिजाहरू	सूचक	आ.व. २०७५/०७६ को अवस्था	आवधिक योजनाको अन्तमा हुने अवस्था	कैफियत
१.	उन्नत विउबिजन र कम्पोस्ट प्राविधि मल प्रयोग गरी खाद्यान्न तथा तरकारीमा वृद्धि गर्ने	खाद्यान्न तथा तरकारी उत्पादन परिणाम गर्ने	४२७१ मेट्रिक टन धान	५५५३ मेट्रिक टन (३० %) वृद्धि	
			१२७१ मेट्रिक टन गेहुँ	१७८० मेट्रिक टन (४० %) वृद्धि	
			१९ मेट्रिक टन मकै	२५ मेट्रिक टन (३० %) वृद्धि	
			२९ हेक्टरमा २५३ मेट्रिक टन वर्षे तरकारी	३८० मेट्रिक टन (५० %) वृद्धि	
			५६ हेक्टरमा ७९८ मेट्रिक टन हिउँदे तरकारी	९८ हेक्टरमा १३९५ मेट्रिक टन (७५ %) वृद्धि	
			६.७ हेक्टरमा ६७ मेट्रिक टन बेमौसमी तरकारी	११ हेक्टरमा ११८ मेट्रिक टन (७५ %) वृद्धि	

२.	मासु तथा दुध पदार्थको उत्पादन बढाउने	उन्नत जातको बाखा वितरण गर्ने	लोकल बाखा १५ देखि ४५ किलो	उन्नत जातका बाखा (बोका) २५ देखि ६५ किलो सम्मका	
		उन्नत घाँस खेती	१६ हेक्टरमा घाँस रहेको	८० हेक्टरमा घाँस भएको	
		गाई, भैसी बाखामा अनुदान दिने	१०० मेट्रिक टन गाई भैसीको दुध उत्पादन भई रहेको	२५० मेट्रिक टन गाई भैसीको दुध उत्पादन बढाउने	
		नमुना रुपमा टर्की कुखुरा कार्य व्यवसाय लाई प्रोत्साहन गर्ने	छैन	५००० सम्मको टर्की कुखुरा फर्मको व्यवस्था गर्ने	
३.	स्वरोजगार सृजना गर्ने	सिप विकास, वर्कशप निर्माण, संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने	सिप मुलक तालिमहरु भएको	बेरोजगार युवा युवतीहरुलाई आय मुलक तालिम दिई दक्ष बनाउने	
४.	डमपिंग साईड निर्माण गर्ने	८ वटा वडाहरुबाट फोरमैला संगलन गरी कुहिने नकुहिने छुटयाई कम्पोष्ट मल तयार गर्ने	नरहेको	डमपिंग साईड निर्माण गरी सेवा प्रभावकारी रुपले प्रयोगमा ल्याउने	
५.	कृषि सहकारीको विकास र कृषिहाट बजार व्यवस्थापन र विस्तार गर्ने	कृषि समुह, सहकारी गठन गरी सामुहिक व्यवसायिककरण गर्ने	८ वटा कृषि सहकारी १७ वटा कृषि समुह	सहकारी निति नियम निर्माण गरी प्रत्येक वाडामा पहुँच पुऱ्याउदै कार्यान्वयन गर्ने	
६.	सिंचाईको व्यवस्था मिलाउने	प्रत्येक किसानको हाथमा सिंचाईको व्यवस्था गरी आधुनिकीकरण तरीकाबाट खेती गर्नमा सुविधा पुऱ्याउने	११७६ हेक्टर जग्गामा सिंचाई	२४१४ हेक्टर जग्गामा सिंचाई पुऱ्याउने	केन्द्र सरकारबाट
					प्रदेश सरकारको नीति अनुरूप प्रत्येक किसानको हातमा पानी
					कोशी नहरलाई पोतेको कुलोहरु मर्मत एवं विस्तार गराउने
७.	कोल्ड स्टोर सेयर खरिद	किसानहरुले आफ्नो उत्पादन भण्डारण गर्ने गरेको	छैन	कृषिबाट उत्पादित सामग्री भण्डारण गर्ने गरेको	राजविाज नगरपालिकाको नव निर्मित कोल्ड स्टोरमा सेयर खरिद गर्ने

समाजिक विकास
शिक्षा

क्र.स.	नतिजाहरु	सूचक	आ.व.२०७५/०७६ को अवस्था	आवधिक योजनाको अन्तमा हुने अवस्था	कैफियत
१.	गुणस्तरीय शिक्षा (विद्यालय जाने उमेरका ४ देखि १६ वर्षका (बालबालिकाले) प्राप्त गरेका हुनेछन् ।	आधारभुत तहमा प्रत्येक कक्षा अनुसारको एक जना शिक्षक हुने	४३ जना स्थायी शिक्षक ३ जना महिला शिक्षक	८२ जना स्थायी शिक्षक भएको १३ जना महिला शिक्षिका भएको	संघीय सरकारबाट संघीय सरकारबाट
		माध्यमिक तहमा प्रत्येक विद्यालयमा ७ जना विषयगत शिक्षक हुने	४३ जना स्थायी शिक्षक १ जना महिला शिक्षक	६० जना स्थायी शिक्षक भएको ४ जना महिला शिक्षक भएको	संघीय सरकारबाट संघीय सरकारबाट
		आधारभुत तहमा न्युनतम ९ वटा र माध्यमिक तहमा न्युनतम ६ वटा गरी जम्मा १५ वटा कक्षा कोठा हुनुपर्ने	आधारभुत तहमा जम्मा ८१ वटा कक्षा भएको माध्यमिक तहमा जम्मा ६३ वटा कक्षाकोठा भएको	आधारभुत तहमा जम्मा ३२ वटा कक्षाकोठा थप भएको हुने माध्यमिक तहमा जम्मा ८० वटा कक्षाकोठा थप भएको हुने	संघीय सरकारबाट संघीय सरकारबाट
		मातृभाषामा पठनपाठनको व्यवस्था हुने	पाठ्य सामग्री न्युन मात्रामा उपलब्ध रहेको	पाठ्य सामग्री आवश्यक मात्रामा पूरा भएको	
		प्राविधिक (इलेक्ट्रिकल) शिक्षामा माध्यमिक विद्यालयको स्थापना हुनुपर्ने	नभएको	प्राविधिक शिक्षा एउटा मा. वि. इलेक्ट्रिकलको स्थापना भएको	
		गा.पा.को कार्यविधि अनुसार प्रत्येक विद्यालयमा SMC, PTA र CC को गठन भएको	१२ विद्यालयमा SMC, ४ विद्यालयमा PTA र १७ विद्यालयमा CC रहेको	५ वटा विद्यालयमा SMC र १३ वटा विद्यालयमा PTA गठन भएको	
		आधारभुत विद्यालयमा ५ कठ्ठाको समतल तथा पानी नजम्ने घेरावेरा (Boundary Wall) सहितको खेल मैदान हुने	२ वटा विद्यालयमा Boundary Wall नभएको खेल मैदान रहेको	४ वटा विद्यालयमा Boundary Wall सहितको खेल मैदान पूरा भएको	

	प्रत्येक विद्यालयमा १/१ वटा पुस्तकालय र प्रयोगशाला हुने	१ वटा विद्यालयमा मात्र भएको	१६ वटा विद्यालयमा थप पूरा भएको	
	प्रत्येक शिक्षक तालिम प्राप्त भएको हुने	१०० प्रतिशत स्थायी शिक्षक	प्रत्येक वर्ष विषयगत, आधारभुत र पुनरताजगी तालिम २० % लाई दिइएको	
	कार्य मुल्यांकन गरी शिक्षकलाई अध्ययन अनुसन्धान भ्रमण र प्रोत्साहन स्वरूप सम्मान गरिएको हुने	नभएको	प्रत्येक वर्ष ५ % शिक्षकलाई दिइएको	
	प्रभावकारी विद्यालय अनुगमन गरी शिक्षण सिकाई मापन भएको हुने	प्रत्येक विद्यालयमा वार्षिक २ पटक अनुगमन भईरहेको	प्रत्येक विद्यालयमा वार्षिक ४ पटक अनुगमन भइरहेको	
	अनिवार्य रूपमा अतिरिक्त क्रियाकलापका लागि नीति कार्यान्वयन गर्ने	भईरहेको	शैक्षिक क्यालेण्डर अनुसार नियमित रूपमा भएको	
	विद्यार्थीको क्षमता विकासका लागि गृहकार्य (होमवर्क) सेसन र बाल भेला विज्ञान प्रदर्शनी जस्ता क्रियाकलाप भएको हुने	भईरहेको छैन	वर्षको एक पटक भई रहेको	
	कक्षा ९ देखि १२ सम्मका बालिकाहरुको विद्यालय छाड्ने दरमा कमी भई निरन्तरता दर बढेको हुने	२० % विद्यालय छाड्ने दर रहेको	० % मा पुऱ्याउने	
	सबै विद्यालयमा ज्याम भएको हुने	हाल नयाँ भवनमा मात्र भएको	सबै विद्यालयको भवनमा ज्याम भएको हुने	संघीय सरकारबाट

	आपाङ्गता भएको बालबालिका पठनपाठनबाट नरहने	व्यवस्था नभएको	आपाङ्गताको किसिम अनुसारको सुविधा सम्पन्न विद्यालयमा पढ्न पठाएको नीति लिएको हुने	
	बालमैत्री स्थानीय शासन अवलम्बन तथा घोषणा	नभएको	८ वटै वडामा बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी नीति अनुरूप तालिम दिई अवलम्बन तथा घोषणा	
	अभिभावक भेला	न्युन भएको	१७ वटा विद्यालयमा वर्षको १ पटक अभिभावक भेला भएको	
	बालविकास केन्द्रका सहयोगी कार्यकर्तालाई प्रोत्साहित गर्ने	नभएको	बालविकास केन्द्रका २३ जना सहयोगी कार्यकर्तालाई प्रोत्साहित गर्ने गरेको	
	करार तथा निजी शिक्षकको व्यवस्था गर्ने	नभएको	शिक्षक अपुग भएको विद्यालयमा आवश्यकता अनुसार करार तथा निजी शिक्षक भर्ना गर्ने	

स्वास्थ्य

क्र.स.	नतिजाहरु	सूचक	आ.व.२०७५/०७६ को अवस्था	आवधिक योजनाको अन्तमा हुने अवस्था	कैफियत
१.	पोषणयुक्त खाना बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रम अन्तर्गत गर्भवती, सुत्केरी, किशोरी तथा परिवारका सबै सदस्यहरु (विशेष लक्षित ५ वर्ष मुनीका बालबालिका) लाई जानकारी गराई कुपोषणमा न्युनीकरण गर्दै कार्यान्वयनमा ल्याउने	बालबालिका, गर्भवती, सुत्केरी, किशोरहरुको पोषणको स्थिति सुधार भएको हुने	३० %	८० %	
		पूर्ण स्तनपान, पूरक खाना, सरसफाइ, हरेकवार खाना चार, हरेक घरमा पशुजन्य तथा कृषिजन्य श्रोतको प्रयोगमा सुधार हुने	१५ %	६० %	
		शीघ्र कुपोषणका ५ वर्ष मुनीका बालबालिकामा	८३ जना	०	

		कमि भएको			
		बालबालिका, किशोरी, गर्भवती र सुत्केरीमा हुने Anemia मा कमि ल्याउने	५० %	२० %	
		हरेक प्रकारका सुक्ष्म पोषणको कमीमा सुधार आएको	८० %	५० %	
२.	गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित हुने र त्यसका लागि HFOMC / गा.पा. स्तरीय पोषण तथा खाद्य सुरक्षा निर्देशक समिति / वडा स्तरीय पोषण तथा खाद्य सुरक्षा निर्देशक समितिहरु सक्रिय रहने	दक्ष जनशक्ति भएको हुने	५० %	१०० %	
		स्वास्थ्य चौकी भवन भएको	५ वटा	३ वटा	
		औजार उपकरणयुक्त बर्थिङ्ग सेन्टर भवन भएको	४ वटा	४ वटा	
		Lab को व्यवस्थापन, सञ्चालन र औषधि भएको	१ वटा	७ वटा	
		Ambulance सेवा भएको	१ वटा	२ वटा	
		गा.पा. स्तरीय १५ शैयाको अस्पताल निर्माण तथा सञ्चालन भएको	छैन	१ वटा	
		विरामीहरुका लागि औषधि खरिद तथा वितरण गरेको	पर्याप्त नभएको	१०० %	
		करारमा अ.न.मी., ल्याव असिस्टेन्ट, स्वीपर र का.स. भएको	पर्याप्त नभएको	१०० %	
३.	पाठेघर भर्ने समस्यामा कमी आउने (बाल विवाह, धेरै सन्तान, घरमा सुत्केरी गराउने चलन, महिलाको कार्यबोझ निरुत्साहित गर्ने	पाठेघर भर्ने समस्यामा कमी आएको	२५ %	५ %	
		स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन भएको	१ पटक	१० पटक	

४.	माहामारी जन्य सरुवा रोग नियन्त्रण (भाडापखाला, Jaundice, Hepatitis, Skin Disease, Measels, Typhoid Fever, etc.)	माहामारी जन्य सरुवा रोग नियन्त्रणका लागि प्रतिवर्ष अभियान सञ्चालन गर्ने भएको	छैन	८ पटक प्रतिवर्ष	
----	---	--	-----	-----------------	--

खानेपानी तथा सरसफाई

क्र.स.	नतिजाहरु	सूचक	आ.व. २०७५/०७६ को अवस्था	आवधिक योजनाको अन्तमा हुने अवस्था	कैफियत
१.	एक घर एक चर्पी निर्माण भई प्रयोग मैत्री भएको सुनिश्चित गर्नका लागि अनुगमन, बैठक, छलफल, अन्तर्क्रिया, तालिम, अवलोकन भ्रमन आदि	सबैको घरहरुमा चर्पी भएको	६,६५६ घरधुरीमा मात्र चर्पी भएको	१०० % घरहरुमा चर्पी निर्माण भई प्रयोग भएको	
		खुल्ला ठाउँमा दिशा नदेखिएको	खुल्ला ठाउँमा दिशा देखिएको	खुल्ला ठाउँमा दिशा नदेखिएको	
		चर्पी सफा भएको, पानी भएको, डस्टविन भएको, बच्चा, वृद्ध, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु जान सक्ने भएको साथै महिनावारीको समयमा प्याड फाल्ने वा जलाउने ठाँउ भएको	नभएको	प्रयोग मैत्री शौचालयहरु भएको	
२.	साबुन पानीले हात धुने बानी व्यवहार परिवर्तनका लागि जनचेतना मुलक कार्यक्रम, सडक नाटक, पर्चा पम्प्लेट बनाउने, रेडियो एफ.एम. बाट सूचना बजाउने, छलफल, अनुगमन तथा तालिम	हात धुनका लागि साबुन पानीको व्यवस्था भएको	घरधुरी सर्वेक्षण अनुसार ५० % मात्र भएको	१०० % घरहरुमा व्यवस्था भई प्रयोग भएको र व्यवहारमा परिवर्तन भएको	
		खाना पकाउन अगाडि, खाना खुवाउनु र खान अगाडि, बच्चाको दिशा धोएपछि, फोहोर छोएपछि साबुन पानीले हात धुने गरेको			
३.	सार्वजनिक शौचालयहरु	महिला र पुरुषहरुका लागि	नभएको	पूरा भएको	

	निर्माण र प्रयोग मैत्री भएको	छुट्टाछुट्टै शौचालय भएको			
		महिला र पुरुषहरुका लागि छुट्टाछुट्टै पिसाव फेर्ने ठाउँ (युरिनल) भएको	नभएको	पूरा भएको	
		डस्टविन भएको, सावुन पानी भएको, प्याड फाल्ने वा जलाउने ठाउँ भएको	नभएको	पूरा भएको	
		सरसफाई कुन्ना भएको	नभएको	पूरा भएको	
		वालमैत्री, अपाङ्गमैत्री भएको	नभएको	पूरा भएको	
४.	संस्थागत शौचालहरुलाई प्रयोग मैत्री बनाउने, हात धुने ठाउँ, पानिको धारा बनाउने (सामुहिक रुपमा हात धुनको लागि) प्याड फाल्ने र जलाउने ईन्सीनेटर बनाउने, सावुन राख्ने, टावेल राख्ने, डस्वीन राख्ने, खानेपानी राख्ने	डस्टविन भएको, सावुन पानी भएको, प्याड फाल्ने वा जलाउने ठाउँ भएको	नभएको	पूरा भएको	
		सरसफाई कुन्ना भएको	नभएको	पूरा भएको	
		वालमैत्री, अपाङ्गमैत्री भएको	नभएको	पूरा भएको	
५.	८ वटा खानेपानी योजना निर्माण गर्ने	पानी जन्य रोगहरुमा कमी भएको	५ वटा बन्दै गरेको	८ वटा योजना प्रदेश र संघ सरकारबाट माँग भई बनेको	
		पोखरीको पानीको प्रयोगमा कमी भएको वा नगरेको			
		सबै घरहरुमा खानेपानीको धारा जडान भई प्रयोग भएको			

६.	संस्थागत रुपमा खानेपानी सरसफाई र स्वच्छता समन्वय समिति (WASH-CC) गठन भई क्रियाशिल रहेको (बैठक, छलफल, अनुगमन, तालिम, अर्न्तक्रिया)	खानेपानी सरसफाई र स्वच्छता समन्वय समिति (WASH-CC) गठन भएको	पालिका स्तरमा भएको तर वडाहरुमा नभएको	सबै वडाहरु तथा पालिका स्तरमामा गठन गरी क्रियाशिल बनाउने		
		समय समयमा बैठक बसी				
		छलफल तथा निर्णय गरेको				
७.	सुरक्षित खानेपानीमा सबैको पहुँच भएको (पानीको परीक्षण, पानी शुद्धिकरण गर्ने, अभिमुखिकरण, छलफल, अनुगमन, स्टिकर टाँस्ने)	खानेपानीको श्रोतहरु परीक्षण गरी लेबलिङ् गरेको	सबै खानेपानीहरु सुरक्षित नभएको	सबै खानेपानी योजनाहरु र व्यक्तिगत खानेपानी परीक्षण गर्ने		
		खानेपानी शुद्धिकरणका विधिहरु प्रयोग गरेको	पानी परीक्षण गर्ने नगरिएको			
		सबै समुदायहरु सुरक्षित खानेपानी भएको समुदायको रुपमा घोषणा भएको	नभएको		सुरक्षित खानेपानी समुदाय घोषणा गर्ने	
८.	व्यक्तिगत, सामुहिक तथा सार्वजनिक फोरोरमैला व्यवस्थापन (अभिमुखिकरण, अनुगमन, छलफल)	प्रत्येक घरहरुमा फोहार व्यवस्थापनका लागि फोहोरमैलालाई वर्गिकरण गरेको, डस्टविन, खाल्डो भएको	नभएको	व्यक्तिगत रुपमा फोहारमैलाहरुको वर्गिकरण गरी व्यवस्थापन गर्ने गरेको		
		सामुहिक फोहोर व्यवस्थापनका लागि चोक, बजार, बाटोहरुमा फोहोर फाल्ने ठाउँ भएको	नभएको		सामुहिक वा सार्वजनिक र संस्थागत फोहोरहरुको वर्गिकरण गरी व्यवस्थापन गर्ने गरको ।	
		दिशाजन्य लेदो व्यवस्थापनका लागि पालिका स्तरमा सेप्टी	नभएको		दिशा फाल्न सेप्टी ट्याङ्कको व्यवस्था भएको	

	ट्याङ्क भएको			
	पालिका स्तरमा फोहोर फाल्ने, जम्मा गर्ने, फोहोर व्यवस्थापन गर्ने ठाँउ (ड्याम्पिङ साईड) पहिचान गरी व्यवस्थापन गर्ने गरेको	नभएको	फोहोर व्यवस्थापन गर्न Land Field निर्माण भएको ।	
	वायो ग्याँसलाई प्रवर्द्धन गर्ने गरेको	नभएको	पूरा भएको	

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

क्र.स.	नतिजाहरु	सूचक	आ.व. २०७५/०७६ को अवस्था	आवधिक योजनाको अन्तमा हुने अवस्था	कैफियत
१.	२० वर्ष भन्दा कम उमेरमा हुने विवाह शुन्यमा रहने	बालविवाहको स्थिति प्रतिवेदन तयारी धर्मगुरु, मैजन, समुदायका अगुवा, अभिभावकहरुलाई अभिमुखीकरण तथा छलफल किशोरी समूह निर्माण, बालसंरक्षण समितिहरु, न्यायीक समिति, मेलाभिलाष समिति, महिला समुह, लैङ्गिक हिंसा निगरानी समूह, बालक्लब, बालक्लब सञ्जाल आदिको क्षमता अभिवृद्धि र परिचालन सूचनामुलक भित्ते लेखन, होडिडबोर्ड, पर्चा, पम्प्लेट, पोष्टर, स्टिकर आदिको व्यवस्था र सडक नाटक प्रदर्शन	६८.८ % (NMICS, 2014)	० %	

२.	एक वर्ष मुनिका बालबालिकाको जन्मदर्ता भएको हुनेछ	<p>एक महिने जन्मदर्ता अभियान सञ्चालन (विद्यालय भर्ना अभियानसँगै)</p> <p>किशोरी समूह, आमा समूह, बालसंरक्षण समितिहरु, महिला समुह, लैङ्गिक हिंसा निगरानी समूह, बालक्लब, बालक्लब सञ्जाल आदिको परिचालन</p>	सूचना नभएको	१०० %	
३.	१८ वर्ष भन्दा कम उमेरका बालबालिका कुनै पनि जोखिमपूर्ण श्रममा संलग्न नरहेको	<p>बालश्रमको अवस्था प्रतिवेदन तयारी</p> <p>बालश्रम रहन सक्ने श्रमका क्षेत्रहरुको पालिका स्तरीय बालसंरक्षण समितिबाट अनुगमन, नियमन</p> <p>बालश्रम विरुद्धका नीति निर्माण र सूचना संप्रेषण</p> <p>बालश्रमिकहरुको उद्धार र पुनर्स्थापना</p> <p>बालश्रममुक्त गाउँपालिका घोषणा</p>	<p>सूचनानभएको ।</p> <p>२८ % (NMICS, 2014)</p>	० %	
४.	उजुरी परेका हिंसाबाट पीडित तथा प्रभावितहरुले आवश्यक सेवा तथा सहयोग प्राप्त गरेका हुनेछन्	लैंगिक हिंसान्यूनीकरणका लागि आवश्यक निर्देशिका निर्माण (संघ तथा प्रदेशले जारी गरेका नीतिनियमको परिमार्जन सहित अवलम्बन तथा स्थानीयकरण)	नभएको	१०० %	न्यायिक समिति, प्रहरी कार्यालय र मेलमिलाप केन्द्र

	हिंसा पीडित तथा प्रभावितहरुका लागि सेवा तथा सहयोग प्रदान गर्ने, कोष स्थापना र सञ्चालन निर्देशिका तयारी		
	न्यायीक निकायहरु र सरोकारवालाहरुको क्षमता अभिवृद्धि तथा नियमित समन्वय बैठक		
	महिला तथा बालबालिका विरुद्ध हुने हिंसाका बारेमा पुरुष सहभागिता सहितको सचेतना अभिवृद्धि		
	पीडित तथा प्रभावितहरुका लागि आपत्कालिन सुरक्षित आवास गृहको व्यवस्था		
	पीडित तथा प्रभावितहरुका लागि मनोसामाजिक सेवा		
	किशोरीहरु तथा महिलाहरुलाई आत्मरक्षा तालिम		
	महिला तथा बालबालिका माथि हुने हिंसालाई प्रसय दिने खालका परम्परा, कुसंस्कार, चलनचल्ती, दाइजो प्रथा आदिका विरुद्धमा सचेतना अभिवृद्धि		

		सचेतनामुलक सामग्री निर्माण, छपाई र वितरण			
५.	लागूपदार्थ दुर्व्यसनी न्यूनीकरण भएको हुनेछ	अवैध र अनियमित रुपमा सञ्चालनमा रहेका मदिरा उद्योग तथा विक्री केन्द्रहरुको नियमन र व्यवस्थापन १८ वर्ष मुनीका बालबालिकालाई धुम्रपान तथा मद्यपानजन्य वस्तु विक्री वितरण नगर्ने भनी मदिरा उद्योग तथा विक्रेताहरुको दर्ता नविकरण गर्दा अनिवार्य शर्त लागु गर्ने	सूचना नभएको	७५ %	
६.	परम्परागत कु-संस्कार, कु-प्रथा जस्ता विभेद अन्त्य भएको हुनेछ (धामीभाँक्री, दाईजो प्रथा, छुवाछुत, आदी)	उजुरी संख्या सामाजिक शाखा र संस्थाहरुको प्रतिवेदन	सूचना नभएको	१०० %	
७.	बालबालिका र महिलाको शसक्तिकरण भएको हुनेछ	बालबालिकाहरुमा आत्म सुरक्षाजन्य सीप विकास महिलाहरु आर्थिक रुपमा आत्मनिर्भर भएको		५० %	
८.	स्थानीय भाषा, कला र संस्कृतिको जगेर्ना भएको हुनेछ	पालिका स्तरमा भाषा, कला र संस्कृति सम्बन्धी विभिन्न किसिमका प्रतियोगिता र कार्यक्रमको आयोजना		१०० %	

९.	बालबालिका, महिला हिंसा तथा लैंगिक विभेद विरुद्ध पुरुष सहभागिता र अभियान सञ्चालित भएको हुनेछ	अवधारणागत स्पष्टता गर्न नीति अवलम्बन र कार्यान्वयन	सामान्य	औसतमा ५०/५० % सहभागिता सुनिश्चित गर्ने ।
----	---	--	---------	--

पूर्वाधार विकास

क्र.स.	नतिजाहरु	सूचक	आ.व.२०७५/०७६ को अवस्था	आवधिक योजनाको अन्तमा हुने अवस्था	कैफियत
१.	सवै वडाहरु सडक सञ्जालमा जोडिएको र सडक यातायात सहज हुने	ग्राभेल सडक भएको	११.२ कि.मी. भएको	२५ कि.मी. बनेको	८० % गा.पा. र २० % प्रदेश सरकारबाट
		नाला तथा ढल निकास भएको	२०० मी. भएको	८.२ कि.मी. बनेको	५० % गा.पा. र ५० % प्रदेश तथा केन्द्र सरकारबाट
		ढलान सडक भएको	१.५ कि.मी. भएको	४० कि.मी. बनेको	५० % गा.पा. र ५० % प्रदेश तथा केन्द्र सरकारबाट
		पुल भएको	२ वटा भएको	८ वटा बनेको	प्रदेश तथा केन्द्र सरकारबाट
		कलभट भएको	नयाँ योजनामा नभएको	१३ वटा बनेको	गा.पा. बाट
		भोलुङ्गे पुल भएको	२ वटा निर्माधीन अवस्था रहेको	७ वटा बनेको	प्रदेश सरकारबाट
		कालो पत्रे (जिल्ला स्तरीय) सडक निर्माण भएको	४.५१ कि.मी. निर्माण भएको	१८.९ कि.मी. निर्माण भएको	प्रदेश तथा केन्द्र सरकारबाट
		निर्मित सडक मरम्मत तथा सम्भार भएको	पुराना सडकमा खाल्डो तथा कटान भएको	प्रतिवर्ष २ कि.मी.का दरले १० कि.मी.सडक मरम्मत भईसकेको	८० % गा.पा. र २० % प्रदेश सरकारबाट
२.	सरकारी तथा सामुदायिक भवन राष्ट्रिय भवन संहिता अनुसार निर्माण गरी सरकारी तथा सामुदायिक भवनबाट प्रभावकारी सेवा प्रवाह हुने	अस्पताल निर्माण भएको	नभएको	गा.पा.स्तरीय १ वटा अस्पताल निर्माण भई सञ्चालन भएको	केन्द्र सरकारबाट
		विद्यालय भवन निर्माण भएको	१४४ वटा कक्षाकोठा रहेको	२०० वटा कक्षाकोठा निर्माण निर्माण भईसकेको	गा.पा. र केन्द्र सरकारबाट
		खेल मैदान निर्माण भएको	हाल खेल मैदान स्तरीय नरहेको	३ मा.वि. स्तरको विद्यालयमा स्तरीय खेल मैदान निर्माण हुने	गा.पा. र केन्द्र सरकारबाट

		गाउँपालिका भवन निर्माण	गाउँपालिकाको कार्यालय अन्य कार्यालयको भवनमा सञ्चालन भईरहेको	आफ्नो भवनमा गाउँपालिकाको सञ्चालन भई प्रभावकारी सेवा प्रदान गर्ने	गा.पा. बाट
		वडा कार्यालय भवन निर्माण भएको	६ वटा वडामा मात्र वडा भवन भएको	८ वटै वडा कार्यालय आफ्नो भवनमा सञ्चालन हुने	गा.पा. बाट
		८ वटा सामुदायिक भवन निर्माण	हाल सामुदायिक भवन नरहेको	प्रत्येक वडामा सामुदायिक भवन हुनेछ	गा.पा. बाट
		स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण भएको (गा.पा. स्तरमा १ वटा र वडा स्तरमा ३ वटा)	५ वटा स्वास्थ्य चौकी भवन रहेको	सरकारले लिएको नीति अनुरूप प्रत्येक वडा स्तरमा २ र १ गा.पा. स्तरमा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण भईसकेको	गा.पा. र प्रदेश तथा केन्द्र सरकारबाट
३.	वैकल्पिक उर्जा सहित सबै घरधुरी विद्युतीय सेवाको पहुँचमा हुने	विद्युत लाईन प्रसारण कार्यक्रम भएको	सबै घरधुरीमा नभएको	२० % परिवारमा भएको	जिल्ला विद्युत कार्यालय र गा.पा.बाट
		२० % गोबर ग्याँस र सोलार उर्जाको व्यवस्थापन तथा वितरण	हाल सञ्चालनमा नरहेको	२० % परिवारमा भएको	गा.पा. र प्रदेश सरकारबाट
४.	टेलिफोन, मोवाईल तथा ईन्टरनेट सेवाको पहुँच	८ वटै वडामा टेलिफोन, मोवाईल तथा ईन्टरनेट सेवा भएको	हाल १ वटा वडामा सञ्चालनमा रहेको तर मरम्मत गर्नुपर्ने	८ वटै वडामा नेपाल टेलिकमको सेवा तथा निजी कम्पनीद्वारा इन्टरनेटको पहुँच	नेपाल टेलिकम तथा निजी कम्पनीबाट
५.	वाल उद्यानको निर्माण गरी नमूनाको रूपमा विकसित गर्ने	८ वटै वडामा नमूना वाल उद्यानको निर्माण	नरहेको	८ वटै वडामा नमूना वाल उद्यानको निर्माण तथा व्यवस्थापन	

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

क्र.स.	नतिजाहरु	सूचक	आ.व. २०७५/०७६ को अवस्था	आवधिक योजनाको अन्तमा हुने अवस्था	कैफियत
१.	वायो इन्जिनियरिङ प्रविधि प्रयोग गरी खाँडो, जिता, भलुवाही र कोशी नदीको बाँध मजबुत पार्ने	७ किलोमिटर बाँध निर्माण बाँध मजबुत पार्न वृक्षरोपण, वायो इन्जिनियरिङ	५ किलोमिटर बाँध निर्माण भएको	थप २ किलोमिटर बाँध निर्माण भएको जोखिमपूर्ण स्थानमा बोल्टर क्रेटिड भएको	

२.	नदीबाट सुलिस गेट निर्माण गरी सिंचाई सुविधा पुऱ्याउने	जिता नदीमा २ ठाउँ सुलिस गेट निर्माण गर्ने	नरहेको	२ वटा सुलिस गेट निर्माण भएको	
३.	नदि तटिय क्षेत्र, सार्वजनिक स्थान, सडक क्षेत्र लगायतमा वृक्षारोपण गर्ने (कटान नियन्त्रण तथा जलवायु परिवर्तनलाई सघाउन)	सर्वेक्षणको आधारमा योजना बनाउने	नरहेको ७५ हेक्टरमा वृक्षारोपण गरिएको	सार्वजनिक स्थान, सडक, नदि तटिय क्षेत्र गरी १०० हेक्टरमा ५ लाख विरुवा रोपेको	
४.	नहर, कुलो, पैनी, डिप बोरिङ र सोलार पम्प मार्फत खडेरी प्रभावित क्षेत्रमा सिंचाई सुविधा पुऱ्याउने	कृषि उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्ने	११७६ हेक्टरमा कुलो पैनी र नहरबाट सिंचाई भईरहेको	आवश्यकता अनुसार कुलो पैनी निर्माण भएको	
				पहिलो वर्षमा खडेरी प्रभावित स्थान पहिचान गरी ३ वटा सोलार पम्प जडान भएको	
५.	अग्नी नियन्त्रण गर्ने दमकल	गाउँपालिकामा एउटा दमकलको व्यवस्था भएको	नरहेको	वाहत्य सहयोगमा एउटा दमकल खरिद भएको	
६.	फोहरमैला व्यवस्थापन गर्ने गाडी, चर्पी सफा गर्ने गाडीको व्यवस्था	फोहर संकलन भई विसर्जन गर्ने गरेको	नरहेको	२ वटा ट्रेक्टर र १ वटा चर्पी सफा गर्ने गाडी खरिद गर्ने	
७.	निजी वन, सार्वजनिक वन भएको र विस्तार भएको	नर्सरी व्यवस्थापन, विरुवा उत्पादन	नर्सरी रहेको र १ लाख २५ हजार विरुवा उत्पादन भएको	५ लाख विरुवा उत्पादन भएको	
८.	स्थानीय आकस्मिक कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना र पूर्व सूचना प्रणालीको विकास र सञ्चालन गर्ने	एउटा आकस्मिक कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना र वडा स्तरीय सूचना प्रणालीको विस्तार	आकस्मिक कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापनाको प्रक्रियामा रहेको	आकस्मिक कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना भई सूचना प्रणाली प्रभावकारी भएको	

९.	विपद् सम्बन्धी योजना निर्माण तथा कार्यान्वयन	विपद् सम्बन्धी योजना निर्माण तथा कार्यपालिकाबाट पारित भएको	वडा नं. ३ को योजना निर्माण भएको	गाउँपालिका स्तरीय LDCRP निर्माण भई कार्यान्वयन भएको	
१०.	भू-उपयोग नीति निर्माण भई कार्यान्वयन भएको	भू उपयोग योजना निर्माण	नबनेको	दोस्रो वर्षमा योजना तथा नीति निर्माण गरी कार्यान्वयन भएको	
११.	विपद् व्यवस्थापन कोषको स्थापना	कोषको कार्यविधि, कार्यपालिकाबाट स्वीकृति भएको	रु. २५ लाखको कोष स्थापना भएको, कार्यविधि कार्यपालिकाबाट पारित भएको	२५ लाखको कोषलाई निरन्तरता दिने भएको	
१२.	प्रकोप, वन तथा वातावरण सम्बन्धी सचेतनामुलक कार्यक्रम	५० प्रतिशत जनता जानकार रहेको	सबै वडामा वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन भएको	सबै वडाका बासिन्दा विपद् जोखिमन्युनीकरण सम्बन्धी जानकार भएको	
१३.	सुरक्षित निकास योजना निर्माण	८ वटै वडामा योजना निर्माण तथा जडान	वडा नं. ३ मा योजना निर्माण भई जडान भएको	८ वटै वडामा सुरक्षित योजना निर्माण गरी जडान गरिएको	
१४.	विपद्बाट हुने जोखिम तथा विपन्नता वर्गीकरण	लक्षित समुदाय र संकटाभिमुख क्षेत्रको वर्गीकरण, योजना निर्माण	संकलन नभएको	लगत संकलन गरी वर्गीकरण गरिएको	
१५.	सबै वडामा CCDRR कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	गाउँपालिका र वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन योजना निर्माण	वडा नं. ३ मा मात्र संचालनमा रहेको	८ वटै वडामा CCDRR कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने भएको	
१६.	विपद् व्यवस्थापन नीति र योजना तर्जुमा पारित गरी कार्यान्वयन गर्ने	कार्यपालिकाबाट पारित भएको	नीति बनेको, ३ वटा विद्यालयको विद्यालय सुधार योजना बनेको	नीति बमोजिम कार्यान्वयन भइरहेको हुनेछ र १७ वटै विद्यालयको विद्यालय सुधार योजना निर्माण भएको	
१७.	राहत व्यवस्थापनको लागि सामग्री, उद्धार सामग्री र गोदामको व्यवस्थापन	राहत सामग्री व्यवस्थापनका लागि गोदाम निर्माण उद्धार सामग्रीहरूको व्यवस्थापन	उद्धार सामग्रीहरू खरिदको प्रक्रियामा रहेको	राहत सामग्री तथा उद्धार सामग्री व्यवस्थापनका लागि १ वटा गोदाम निर्माण र राहत तथा उद्धार सामग्रीको व्यवस्थापन भई परिचालन भएको	

सुशासन तथा संस्थागत विकास

क्र.स.	नतिजाहरु	सूचक	आ.व.२०७५/०७६ को अवस्था	आवधिक योजनाको अन्तमा हुने अवस्था	कैफियत
१.	क्षमता अभिवृद्धि तालिम	कर्मचारी लगायत पदाधिकारीहरुको लागी क्षमता अभिवृद्धि तालिम	नभएको	कम्तिमा ३० जना कर्मचारीको क्षमता विकास भएको	
		प्रभावकारी सेवा प्रवाह		४३ जना पदाधिकारीको क्षमता विकास भएको	
२.	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सुदृढ तथा सबलीकरण	खरिद योजना कार्यविधि	खरिद योजना भएको	दास्रो वर्ष सम्ममा सफ्टवेयर (Software) मा आधारित लेखा प्रणाली (SUTRA) सुचारु भएको	
		चुस्त दुरुस्त लेखा प्रणाली	सफ्टवेयर (Software) मा आधारित लेखा प्रणाली नभएको	खरिद योजना अध्यावधिक भएको	
		कार्यालय अनुशासन			
		आर्थिक, समाजिक तथा भौतिक पारदर्शिता			
३.	स्थानिय कानूनहरुको निर्माण	व्यवस्थापिकाबाट कानून निर्माण तथा नियमन	७ वटा बनेको	२३ वटा बनाएको	
४.	प्रभावकारी अनुगमन तथा मुल्यांकन संयन्त्र	उपाध्यक्ष र वडा अध्यक्ष सहितको अनुगमन तथा मुल्यांकन संयन्त्र मार्फत योजना तथा संघ संस्थाको काम प्रभावकारी हुने	भईरहेको	अनुगमन, मुल्यांकन पश्चात प्रतिवेदन प्रणाली अनिवार्य गरी प्रतिवेदन अनुसार कार्यान्वयन गर्ने परिपाटी कायम भएको	
५.	सफ्टवेयर (Software) तयारी, नेटवर्किंग (Networking) तथा प्रभावकारी सुचना प्रणाली, विद्युतिय हाजिरी	सुचना प्रविधि सहितको संस्थागत विकास	नभएको	सफ्टवेयर (Software) तयार गरी सुरुवात भएको	
				विधुतिय हाजिरी जडान भएको	
				सुचना प्रविधि प्रणालीमा सम्पन्न भएको	

६.	सुशासनका औजारहरुको निरन्तर प्रयोग	सार्वजनिक सुनुवाई	कम छ	प्रभावकारी तथा पारदर्शिता सहितको सुशासनका औजारहरुको प्रयोग हुने भएको	
		सामाजिक परिक्षण		प्रत्येक वडामा बर्षाको कम्तिमा २ पटक भएको	
		सार्वजनिक परिक्षण			
७.	न्यायिक समिति सक्रिय भई न्याय सम्पादन गरेको	नियमित बैठक	कार्यविधि अनुसार नियमित बैठक नभएको	कार्यविधि निर्माण भई कार्यान्वयन भएको	
		सदस्यहरुको सक्रिय सहभागिता	तोकिएको तालिम नभएको	उजुरीहरु व्यवस्थापन प्रणाली चुस्त दुरुस्त भएको	
		उजुरी व्यवस्थापन तथा फछौट भएको		उजुरी प्रशासक तोकिएको	
		प्रचलित कानून तथा क्षेत्राधिकार वारे पूर्ण जानकार		न्यायिक समितिको इजलास भएको	
		सदस्य तथा कर्मचारीहरु तोकिएको तालिम लिएको			
८.	पिडित तथा प्रभावितको न्यायिक समिति सम्म सहज पहुँच	पिडित प्रभावितहरुको उजुरी संख्या	नभएको	उजुरी फछौट संख्या बढेको	
		न्यायिक समितिको कार्यविधि बनेको	नभएको	पूर्णकालिन कानूनी सल्लाहाकार रहेको	
		पूर्णकालिन कानूनी सल्लाहाकार कम्तिमा १ जना भएको	नभएको	कार्यविधि अनुसार उजुरी छिनोफानो भएको	
९.	पिडित प्रभावितको लागि पुनःस्थापना केन्द्र तथा आकस्मिक पिडित कोष स्थापना	स्तरीय पुनःस्थापना केन्द्र स्थापना भएको	नभएको	पुनरस्थापना केन्द्र स्थापना भएको र पिडितहरुले सेवा लिएको	
		गाउँपालिका स्तरीय पिडित सहायता कोष स्थापना भएको	नभएको	पिडित सहायता कोष स्थापना भएको र पिडितहरुले सेवा लिएको	

२.७ नतिजाहरुको बार्षिक लक्ष्य निर्धारण

यस तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिकाको आवधिक विकास योजना अन्तर्गतकाको लक्षित कार्यक्रम तथा क्रियाकलापहरुको नतिजालाई पूरा गर्न आ.व. २०७५/०७६ देखी २०७९/०८० सम्म बार्षिक रुपमा प्रगती विवरण तलको **तालिका-४** मा उल्लेख भए बमोजिमको निर्धारण गरिएको छ :-

तालिका-४ : आवधिक विकास योजनाको बार्षिक अनुगमन

आर्थिक विकास

क्र.स.	५ बर्षे लक्षित कार्य विवरण	बर्ष १		बर्ष २		बर्ष ३		बर्ष ४		बर्ष ५	
		लक्ष्य	उपलब्धि								
१	१२८२ मेट्रिक टन धान	२० %		२० %		२० %		२० %		२० %	
	५०९ मेट्रिक टन गेहूँ	२० %		२० %		२० %		२० %		२० %	
	६ मेट्रिक टन मकै	२० %		२० %		२० %		२० %		२० %	
	१२७ मेट्रिक टन बर्षे तरकारी	२० %		२० %		२० %		२० %		२० %	
	४२ हेक्टरमा ५९७ मेट्रिक टन हिउँदे तरकारी	२० %		२० %		२० %		२० %		२० %	
	४.३ हेक्टरमा ५१ मेट्रिक टन बेमौसमी तरकारी	२० %		२० %		२० %		२० %		२० %	
२	उन्नत जातका बाख्रा (बोका) २५ देखी ६५ किलो सम्मको उत्पादन	२० %		२० %		२० %		२० %		२० %	
	६४ हेक्टरमा थप घाँस उत्पादन गर्ने	२० %		२० %		२० %		२० %		२० %	
	१५० मेट्रिक टन गाँई भैसीको दुध उत्पादन बढाउने	२० %		२० %		२० %		२० %		२० %	
	५००० सम्मको टर्की खुकुरा फर्मको व्यवस्था गर्ने	२० %		२० %		२० %		२० %		२० %	

३.	बेरोजगार युवा युवतीहरुलाई आय मुलक तालिम दिई दक्ष बनाउने	२० %		२० %		२० %		२० %		२० %	
४.	डमपिंग साईड निर्माण गरी सेवा प्रभावकारी रुपले प्रयोगमा ल्याउने	० %		१०० %		० %		० %		० %	
५.	कृषि सहकारीको विकास र कृषिहाट बजार व्यवस्थापन र विस्तार गर्ने	२० %		२० %		२० %		२० %		२० %	
६.	१२३८ हेक्टर जग्गामा थप सिचाई पुऱ्याउने	२० %		२० %		२० %		२० %		२० %	
७.	कृषि उत्पादित सामग्री भण्डारण गर्न किसानहरुका लागि कोल्ड स्टोर सेयर खरिद	१०० %		० %		० %		० %		० %	

समाजिक विकास

शिक्षा

क्र.स.	५ वर्षे लक्षित कार्य विवरण	बर्ष १		बर्ष २		बर्ष ३		बर्ष ४		बर्ष ५	
		लक्ष्य	उपलब्धि								
१.	८२ जना स्थायी शिक्षक भएको	५ जना		१४ जना		२० जना		३० जना		१३ जना	
	१३ जना महिला शिक्षिका भएको	३ जना		२ जना		३ जना		२ जना		३ जना	
	६० जना स्थायी शिक्षक भएको	२ जना		१० जना		१८ जना		२५ जना		५ जना	
	४ जना महिला शिक्षक भएको	० जना		१ जना		१ जना		१ जना		१ जना	

आधारभुत तहमा जम्मा ३२ वटा कक्षाकोठा थप भएको हुने	२ कोठा		१० कोठा		१० कोठा		५ कोठा		५ कोठा	
माध्यमिक तहमा जम्मा ८० वटा कक्षाकोठा थप भएको हुने	८ कोठा		२४ कोठा		१५ कोठा		१८ कोठा		१५ कोठा	
मातृभाषाको पाठ्य सामग्री आवश्यक मात्रामा पूरा भएको	५१० सेट		१०२० सेट		५१० सेट		२०५ सेट		२०५ सेट	
प्राविधिक (इलेक्ट्रिकल) शिक्षामा एउटा माध्यमिक विद्यालयको स्थापना हुनुपर्ने	०		१ वटा		०		०		०	
५ वटा विद्यालयमा SMC र १३ वटा विद्यालयमा PTA गठन भएको	सबैमा		०		०		०		०	
४ वटा विद्यालयमा Boundary Wall सहितको खेल मैदान पूरा भएको	०		१		१		१		१	
१६ वटा विद्यालयमा पुस्तकालय र प्रयोगशाला पूरा भएको	४		२		६		२		२	
प्रत्येक वर्ष विषयगत, आधारभुत र पुनरताजगी तालिम २० % लाई दिइएको	२० %		२० %		२० %		२० %		२० %	
प्रत्येक वर्ष ५ % शिक्षकलाई	५ %		५ %		५ %		५ %		५ %	

दिइएको										
प्रत्येक विद्यालयमा वार्षिक ४ पटक अनुगमन भइरहेको हुने	४ पटक									
शैक्षिक क्यालेण्डर अनुसार नियमित रूपमा अतिरिक्त क्रियाकलापका लागि नीति कार्यान्वयन गर्ने भएको	१०० %									
विद्यार्थीको क्षमता विकासका लागि गृहकार्य (होमवर्क) सेसन र बाल भेला विज्ञान प्रदर्शनी जस्ता क्रियाकलाप भएको हुने	१/१ पटक									
कक्षा ९ देखि १२ सम्मका बालिकाहरुको विद्यालय छाड्ने दरमा कमी भई निरन्तरता दर बढेको हुने	१०० %		०		०		०		०	
सवै विद्यालयको भवनमा ग्याम भएको हुने	२० %		२० %		२० %		२० %		२० %	
आपाङ्ताको किसिम अनुसारको सुविधा सम्पन्न विद्यालयमा पढ्न पठाएको नीति लिएको हुने	सवै									

८ वटै वडामा बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी नीति अनुरूप तालिम दिई अवलम्बन तथा घोषणा भएको	०		२ वाड		२ वाड		२ वाड		२ वाड	
१७ वटा विद्यालयमा बर्षको १ पटक अभिभावक भेला भएको	१७ पटक									
बालविकास केन्द्रका २३ जना सहयोगी कार्यकर्तालाई प्रोत्साहित गर्ने	२३ जना									
शिक्षक अपुग भएको विद्यालयमा आवश्यकता अनुसार करार तथा निजी शिक्षक भर्ना गर्ने	१० जना									

स्वास्थ्य

क्र.स.	५ बर्षे लक्षित कार्य विवरण	बर्ष १		बर्ष २		बर्ष ३		बर्ष ४		बर्ष ५	
		लक्ष्य	उपलब्धि								
१.	५० % बालबालिका, गर्भवती, सुत्केरी, किशोरहरुको पोषणको स्थिति सुधार भएको हुने	१० %		२० %		२० %		०		०	
	४५ % पूर्ण स्तनपान, पूरक खाना, सरसफाइ, हरेकवार खाना चार, हरेक घरमा पशुजन्य तथा कृषिजन्य श्रोत प्रयोगमा सुधार हुने	१५ %		१५ %		१५ %		०		०	

	शीघ्र कुपोषणका ५ बर्ष मुनीका बालबालिकामा कमि भएको	०		०		०		०		
	३० % बालबालिका, किशोरी, गर्भवती र सुत्केरीमा हुने Anemia मा कमि ल्याउने	१० %		१० %		१० %		०		०
	३० % हरेक प्रकारका सुक्ष्म पोषणको कमीमा सुधार आएको	१० %		१० %		१० %		०		०
२.	५० % दक्ष जनशक्ति भएको हुने	२५ %		२५ %		०		०		०
	३ वटा स्वास्थ्य चौकी भवन भएको	१ वटा		२ वटा		०		०		०
	४ वटा औजार उपकरणयुक्त बर्थिङ्ग सेन्टर भवन भएको	२ वटा		०		२ वटा		०		०
	७ वटा Lab को व्यवस्थापन, सञ्चालन र औषधि भएको	३ वटा		२ वटा		२ वटा		०		०
	२ वटा Ambulance सेवा भएको	०		१ वटा		०		०		१ वटा
	१ वटा गा.पा. स्तरीय १५ शैयाको अस्पताल निर्माण तथा सञ्चालन भएको	०		०		०		१ वटा		०
	औषधि खरिद तथा वितरण	१०० %		१०० %		१०० %		१०० %		१०० %

	करारमा अ.न.मी., ल्याव असिस्टेन्ट, स्वीपर र का.स. भर्ना भएको	१० %		२० %		२० %		२५ %		२५ %	
३.	पाठेघर भर्ने समस्यामा २० % ले कमी आएको	१५ %		५ %		०		०		०	
	१० पटक स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन भएको	२ पटक									
४.	शतप्रतिशत माहामारी जन्म सरुवा रोग नियन्त्रणका लागि प्रतिवर्ष अभियान सञ्चालन गर्ने भएको	१०० %		१०० %		१०० %		१०० %		१०० %	

खानेपानी तथा सरसफाई

क्र.स.	५ वर्षे लक्षित कार्य विवरण	वर्ष १		वर्ष २		वर्ष ३		वर्ष ४		वर्ष ५	
		लक्ष्य	उपलब्धि								
१.	१०० % घरहरुमा चर्पी निर्माण भई प्रयोग मैत्री भएको अवलोकन गर्ने	१ पटक		१ पटक		१ पटक		०		०	
२.	१०० % घरहरुमा व्यवस्था भई प्रयोग भएको र व्यवहारमा परिवर्तन भएको	५० %		३० %		२० %					
३.	१० वटा सार्वजनिक शौचालयहरु निर्माण र प्रयोग मैत्री भएको	०		४ वटा		४ वटा		२ वटा		०	
४.	१७ वटा विद्यालयहरुमा प्रयोग मैत्री	३ वटा		७ वटा		७ वटा		०		०	

	शौचालयहरु भएको										
५.	८ वटा योजना प्रदेश र संघ सरकारबाट माँग भई बनेको	०		३ वटा		३ वटा		२ वटा		०	
६.	सबै वडाहरु तथा पालिका स्तरमामा गठन गरी क्रियाशिल बनाउने	१०० %		०		०		०		०	
७.	सुरक्षित खानेपानीमा सबैको पहुँच भएको	०		१०० %		०		०		०	
८.	प्रत्येक घरहरुमा फोहार व्यवस्थापनका लागि फोहोरमैलालाई वर्गिकरण गरेको, डस्टविन, खाल्डो भएको	१०० %		०		०		०		०	
	सामुहिक फोहोर व्यवस्थापनका लागि चोक, बजार, बाटोहरुमा फोहोर फाल्ने ठाउँ भएको	०		०		०		०		०	
	दिशाजन्य लेदो व्यवस्थापनका लागि पालिका स्तरमा सेप्टी ट्याङ्क भएको	०		०		०		०		०	
	पालिका स्तरमा फोहोर फाल्ने, जम्मा गर्ने, फोहोर व्यवस्थापन गर्ने ठाउँ (ड्याम्पिङ साईड) पहिचान गरी	०		०		०		०		०	

व्यवस्थापन गर्ने गरेको										
वायो ग्याँसलाई प्रवर्द्धन गर्ने गरेको	०		०		०		०		०	

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

क्र.स.	५ वर्षे लक्षित कार्य विवरण	बर्ष १		बर्ष २		बर्ष ३		बर्ष ४		बर्ष ५	
		लक्ष्य	उपलब्धि								
१.	६८.८ % बालविवाहको स्थिति शुन्यमा भएको	५० %		४५ %		३५%		२० %		०	
२.	एक वर्ष मुनिका बालबालिकाको जन्मदरता १०० % भएको	६५ %		८० %		१०० %		०		०	
३.	१८ वर्ष भन्दा कम उमेरका २८ % बालबालिका कुनै पनि जोखिमपूर्ण श्रममा संलग्न नरहेको	१२ %		८ %		८ %		०		०	
४.	उजुरी परेका हिंसाबाट पीडित तथा प्रभावितहरूले आवश्यक सेवा तथा सहयोग १०० % प्राप्त गरेका	१०० %		१०० %		१०० %		१०० %		१०० %	
५.	लागूपदार्थ दुव्यसनी ७५ % न्यूनीकरण भएको	३० %		१५ %		१५ %		१५ %		०	
६.	परम्परागत कु-संस्कार, कु-प्रथा जस्ता विभेद १०० % अन्त्य भएको										
७.	५० % बालबालिका र महिलाको शसक्तिकरण भएको हुनेछ										

८.	स्थानीय भाषा, कला र संस्कृतिको जगेर्ना १०० % भएको हुनेछ										
९.	बालबालिका, महिला हिंसा तथा लैंगिक विभेद विरुद्ध पुरुषहरुको सहभागिता नीति अवलम्बन र कार्यान्वयन तथा अभियान सञ्चालित भएको										

पूर्वाधार विकास

क्र.स.	५ वर्षे लक्षित कार्य विवरण	वर्ष १		वर्ष २		वर्ष ३		वर्ष ४		वर्ष ५	
		लक्ष्य	उपलब्धि	लक्ष्य	उपलब्धि	लक्ष्य	उपलब्धि	लक्ष्य	उपलब्धि	लक्ष्य	उपलब्धि
१.	१३.८ कि.मी. ग्राभेल सडक बनेको	३ कि.मी.		०		५ कि.मी.		०		५.८ कि.मी.	
	८ कि.मी. नाला तथा ढल निकास बनेको	१ कि.मी.		२ कि.मी.		३ कि.मी.		१ कि.मी.		१ कि.मी.	
	३८.५ कि.मी. ढलान सडक बनेको	४ कि.मी.		५ कि.मी.		७ कि.मी.		११ कि.मी.		१०.५ कि.मी.	
	६ वटा पुल बनेको	०		२ वटा		३ वटा		०		१ वटा	
	१३ वटा कलभट बनेको	३ वटा		४ वटा		२ वटा		२ वटा		२ वटा	
	५ वटा भोलुङ्गो पुल बनेको	२ वटा		१ वटा		१ वटा		०		१ वटा	
	१४.३९ कि.मी. कालो पत्रे (जिल्ला स्तरीय) सडक निर्माण भएको	४ कि.मी.		३ कि.मी.		४ कि.मी.		२ कि.मी.		१.३९ कि.मी.	
	निर्मित १० कि.मी.सडक मरम्मत तथा सम्भार भएको हुने	२ कि.मी.		२ कि.मी.		२ कि.मी.		२ कि.मी.		२ कि.मी.	

२.	गा.पा.स्तरीय १ वटा अस्पताल निर्माण	०		०		१ वटा		०		०	
	विद्यालय भवन निर्माण (५६ वटा कक्षाकोठा)	७ कक्षाकोठा		१० कक्षाकोठा		१५ कक्षाकोठा		१० कक्षाकोठा		१४ कक्षाकोठा	
	३ वटा खेल मैदान निर्माण	१ वटा		१ वटा		१ वटा		०		०	
	गाउँपालिका भवन निर्माण	०		१ वटा		०		०		०	
	२ वटा वडा कार्यालय भवन निर्माण	०		१ वटा		०		१ वटा		०	
	८ वटा सामुदायिक भवन निर्माण	०		२ वटा		२ वटा		२ वटा		२ वटा	
	गा.पा. स्तरमा १ वटा २ वडा स्तरमा ३ वटा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण	०		४ वटा		०		०		०	
३.	विद्युत लाईन प्रसारण कार्यक्रम	०		५० %		१० %		२० %		२० %	
	२० % गोबर ग्याँस र सोलार उर्जाको व्यवस्थापन तथा वितरण	०		५ %		५ %		५ %		५ %	
४.	८ वटै वडामा टेलिफोन, मोवाइल तथा इन्टरनेट सेवाको पहुँच भएको	४ वटा		४ वटा		०		०		०	
५.	८ वटै वडामा नमूना बाल उद्यानको निर्माण तथा व्यवस्थापन	०		२ वटा		२ वटा		२ वटा		२ वटा	

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

क्र.स.	५ वर्षे लक्षित कार्य विवरण	वर्ष १		वर्ष २		वर्ष ३		वर्ष ४		वर्ष ५	
		लक्ष्य	उपलब्धि	लक्ष्य	उपलब्धि	लक्ष्य	उपलब्धि	लक्ष्य	उपलब्धि	लक्ष्य	उपलब्धि
१.	थप २ कि.मि. बाँध निर्माण भएको	०		१ कि.मी.		१ कि.मी.		०		०	

	जोखिमपूर्ण स्थानमा बोल्टर क्रेडिट भएका	०		१ पटक		१ पटक		०		०	
२.	२ वटा सुलिस गेट निर्माण भएको	०		१ वटा		०		१ वटा		०	
३.	सार्वजनिक स्थान, सडक, नदि तटिय क्षेत्र गरी १०० हेक्टरमा ५ लाख विरुवा रोपेको	१ लाख									
४.	३ वटा सोलार पम्प जडान गर्ने	०		१ वटा		१ वटा		१ वटा		०	
	७ वटा डिप बोरिड पम्प सेट व्यवस्थापन गर्ने	०		६ वटा		०		१ वटा		०	
५.	१ वटा सानो किसिमको अग्नी नियन्त्रण दमकल खरिद गर्ने	०		०		१ वटा		०		०	
६.	२ वटा ट्रेक्टर, १ वटा चर्पी सफा गर्ने गाडी र १ वटा JCB खरिद गर्ने	१ पटक		०		०		०		०	
७.	५ लाख विरुवा उत्पादन भएको	१० %		२० %		२५ %		२५ %		२० %	
८.	आकस्मिक कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना भई सूचना प्रणाली प्रभावकारी भएको	१ वटा		०		०		०		०	
९.	गाउँपालिका स्तरीय LDCRP निर्माण भई कार्यान्वयन भएको	१ पटक		०		०		०		०	

१०.	भू-उपयोग योजना तथा नीति निर्माण गरी कार्यान्वयन भएको	०		१ पटक		०		०		०	
११.	रु.२५ लाखको विपद् व्यवस्थापन कोषको स्थापना गरी निरन्तरता दिने	१ पटक		०		०		०		०	
१२.	वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन भई प्रकोप, वन तथा वातावरण सम्बन्धी सचेतनामुलक कार्यक्रम गरेको	८ पटक									
१३.	८ वटै वडामा सुरक्षित योजना (Evacuation Plan) निर्माण गरी जडान गरिएको	०		१ पटक		२ पटक		२ पटक		३ पटक	
१४.	लक्षित समुदाय र संकटाभिमुख क्षेत्रको वर्गीकरण, योजना निर्माण	१ पटक		०		०		०		०	
१५.	८ वटै वडामा CCDRR कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने भएको	८ पटक									
१६.	१७ वटै विद्यालयको विद्यालय सुधार योजना अन्तर्गत विपद् व्यवस्थापन नीति र योजना तर्जुमा पारित गरी कार्यान्वयन गर्ने	०		८ पटक		९ पटक		०		०	

१७.	राहत सामग्री तथा उद्धार सामग्री व्यवस्थापनका लागि १ वटा गोदाम निर्माण	१ पटक		०		०		०		०	
	राहत तथा उद्धार सामग्रीहरु (LEOC) को खरिद, व्यवस्थापन तथा परिचालन भएको	१ पटक		०		०		०		०	

सुशासन तथा संस्थागत विकास

क्र.स.	५ वर्षे लक्षित कार्य विवरण	बर्ष १		बर्ष २		बर्ष ३		बर्ष ४		बर्ष ५	
		लक्ष्य	उपलब्धि								
१.	कम्तिमा ३० जना कर्मचारीलाई कार्यालय व्यवस्थापन र सूचना प्रणाली सम्बन्धी तालिम	०		२० जना		१० जना		०		०	
	४३ जना पदाधिकारीलाई ऐन, कानून, क्षेत्राधिकार तथा नेतृत्व विकास र सुशासन सम्बन्धी तालिम	०		१६ जना		२७ जना		०		०	
२.	सफ्टवेयर (Software) मा आधारित लेखा प्रणाली (SUTRA) सुचारु भएको	०		१०० %		०		०		०	
३.	२३ वटा स्थानिय कानूनहरुको निर्माण	७ वटा		१० वटा		६ वटा		०		०	

४.	प्रभावकारी अनुगमन तथा मुल्यांकन संयन्त्र परिचालन	१०० %		१०० %		१०० %		१०० %		१०० %	
५.	कानूनी प्रकृयाद्वारा सूचना प्रविधि सहितको संस्थागत विकास	०		६० %		४० %		०		०	
६.	सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण तथा सार्वजनिक परिक्षण	२ पटक		२ पटक		२ पटक		२ पटक		२ पटक	
७.	न्यायिक समितिको नियमित बैठक	८ पटक		१२ पटक		१२ पटक		१२ पटक		१२ पटक	
	न्यायिक समितिका सदस्यहरुको तालिम, क्षमता विकास तथा उजुरी व्यवस्थापन	१०० %		०		०		०		०	
८.	न्यायिक समितिको कार्यविधि निर्माण	१०० %		०		०		०		०	
	कानूनी सल्लाहाकारको नियुक्ति	१०० %		०		०		०		०	
९.	कार्यविधि निर्माण भई पुनरस्थापना केन्द्र स्थापना भएको	०		२५ %		५० %		२५ %		०	
	कार्यविधि निर्माण भई पिडित सहायता कोष स्थापना भएको	०		२५ %		५० %		२५ %		०	

२.८ प्रमुख नीतिहरु

गाउँपालिकाले दीर्घकालीन सोच पूरा गर्न लिएका लक्ष अनुरुप उपलब्धी हासिल गर्न देहायका प्रमुख नीति अख्तियार गर्नेछ ।

खण्ड-तीन

३. स्रोत व्यवस्थापन र अनुगमन

३.१ वार्षिक तथा आवधिक लगानी अनुमान

नतिजा तालिकामा उल्लेख भएका कार्यक्रमहरूका लागि आवधिक योजनाको कुल अवधिको प्रक्षेपण गरिएको छ। यस्तो प्रक्षेपण गर्दा आवधिक योजनाको तर्जुमा वर्षमा भएको विनियोजनलाई आधार मानिएको छ। आवधिक योजना अवधिको लागि प्रक्षेपण राख्दा सबै वर्षमा बराबर राख्नुनपर्ने भएको हुँदा सो अनुसार विनियोजन गरिएको छ।

आ.व. २०७५/०७६ देखि २०७९/०८० सम्म वार्षिक तथा आवधिक लगानी अनुमान विवरण तलको तालिका-५ मा उल्लेख भए बमोजिमको निर्धारण गरिएको छ :-

तालिका-५ : आवधिक विकास योजनाको वार्षिक तथा आवधिक लगानी अनुमान

आर्थिक विकास

क्र. स.	५ वर्षे लक्षित कार्य विवरण	आ.व. २०७५/०७६ को विनियोजित रकम	आवधिक योजनाको प्रक्षेपण				कुल रकम	कैफियत
			वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५		
१	१२८२ मेट्रिक टन धान		३०००००	३०६०००	३०७२०००	३२३०००	४००९०००	
	५०९ मेट्रिक टन गेहूँ		१३४४०००	१५०५०००	१६९००००	१६९९०००	६९५००००	
	६ मेट्रिक टन मकै		३६००००	३८५२००	४०४०००	४२४०००	१५७३२००	
	१२७ मेट्रिक टन बर्षे तरकारी		४०००००	४६००००	४९६०००	५३९०००	१८८७०००	
	४२ हेक्टरमा ५९७ मेट्रिक टन हिउँदे तरकारी		४६००००	५०६०००	५८२०००	६९२०००	२९६००००	
	४.३ हेक्टरमा ५९ मेट्रिक टन बेमोसमी तरकारी		१००००००	१२५००००	१३७५०००	१४४५०००	५०७००००	
२	उन्नत जातका बाखा (बोका) २५ देखि ६५ किलो सम्मको उत्पादन		२९००००	२९७०००	२२२०००	२२९०००	८७८०००	
	६४ हेक्टरमा थप घाँस उत्पादन गर्ने		५०००००	५२५०००	६०००००	७२००००	२३४५०००	

	१५० मेट्रिक टन गाँई भैंसीको दुध उत्पादन बढाउने		२४०००००	२४०००००	२४०००००	२४०००००	९६०००००	
	५००० सम्मको टर्की खुकुरा फर्मको व्यवस्था गर्ने		५०००००	५०००००	५०००००	५०००००	२००००००	
३.	बेरोजगार युवा युवतीहरुलाई आय मुलक तालिम दिई दक्ष बनाउने		४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	१६०००००	
४.	डम्पिंग साईड निर्माण गरी सेवा प्रभावकारी रुपले प्रयोगमा ल्याउने		०	३००००००	०	०	३००००००	
५.	कृषि सहकारीको विकास र कृषिहाट बजार व्यवस्थापन र विस्तार गर्ने		४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	१६०००००	
६.	१२३८ हेक्टर जग्गामा थप सिचाई पुऱ्याउने		३०००००	४०००००	५०००००	५७५०००	१७७५०००	
७.	कृषि उत्पादित सामग्री भण्डारण गर्न किसानहरुका लागि कोल्ड स्टोर सेयर खरिद		३५००००	०	०	०	३५००००	
			८९२४०००	१२२५४२००	१२५६१०००	१०२५००००	४३९८९२००	

समाजिक विकास

शिक्षा

क्र. स.	५ वर्षे लक्षित कार्य विवरण	आ.व. २०७५/०७६ को विनियोजित रकम	आवधिक योजनाको प्रक्षेपन				कुल रकम	कैफियत
			वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५		
१.	८२ जना स्थायी शिक्षक भएको						०	संघीय सरकार बाट
	१३ जना महिला शिक्षिका						०	

भएको							
६० जना स्थायी शिक्षक भएको						०	
४ जना महिला शिक्षक भएको						०	संघीय सरकार बाट
आधारभूत तहमा जम्मा ३२ वटा कक्षाकोठा थप भएको हुने						०	
माध्यमिक तहमा जम्मा ८० वटा कक्षाकोठा थप भएको हुने						०	संघीय सरकार बाट
मातृभाषाको पाठ्य सामग्री आवश्यक मात्रामा पूरा भएको		१०२००००	१०२००००	१०२००००	१०२००००	४०८००००	
प्राविधिक (इलेक्ट्रिकल) शिक्षामा एउटा माध्यमिक विद्यालयको स्थापना हुनुपर्ने		८८४०००	०	०	०	८८४०००	
५ वटा विद्यालयमा SMC र १३ वटा विद्यालयमा PTA गठन भएको		१५७५००	२५२५००	२५२५००	२५२५००	९१५०००	
४ वटा विद्यालयमा Boundary Wall सहितको खेल मैदान पूरा भएको		०	०	०	०	०	
१६ वटा विद्यालयमा पुस्तकालय र प्रयोगशाला पूरा भएको		४०००००	१२०००००	४०००००	४०००००	२४०००००	

प्रत्येक वर्ष विषयगत, आधारभुत र पुनरताजगी तालिम २० % लाई दिइएको		१९००००	१९००००	१९००००	१९००००	७६००००	
प्रत्येक वर्ष ५ % शिक्षकलाई दिइएको		३१५००	३१५००	३१५००	३१५००	१२६०००	
प्रत्येक विद्यालयमा वार्षिक ४ पटक अनुगमन भइरहेको हुने		१३००००	१३००००	१३००००	१३००००	५२००००	
शैक्षिक क्यालेण्डर अनुसार नियमित रूपमा अतिरिक्त क्रियाकलापका लागि नीति कार्यान्वयन गर्ने भएको		२१००००	२१००००	२१००००	२१००००	८४००००	
विद्यार्थीको क्षमता विकासका लागि गृहकार्य (होमवर्क) सेसन र बाल भेला विज्ञान प्रदर्शनी जस्ता क्रियाकलाप भएको हुने		२५००००	२५००००	२५००००	२५००००	१००००००	
कक्षा ९ देखि १२ सम्मका बालिकाहरुको विद्यालय छाड्ने दरमा कमी भई निरन्तरता दर बढेको हुने		०	०	०	०	०	
सवै विद्यालयको भवनमा ज्याम भएको हुने		०	०	०	०	०	संघीय सरकार बाट

आपाङ्ताको किसिम अनुसारको सुविधा सम्पन्न विद्यालयमा पढ्न पठाएको नीति लिएको हुने		५०००००	५०००००	५०००००	५०००००	२००००००	
८ वटै वडामा बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी नीति अनुरूप तालिम दिई अवलम्बन तथा घोषणा भएको		३२००००	३२००००	३२००००	३२००००	१२८००००	
१७ वटा विद्यालयमा वर्षको १ पटक अभिभावक भेला भएको		९००००	९००००	९००००	९००००	३६००००	
बालविकास केन्द्रका २३ जना सहयोगी कार्यकर्तालाई प्रोत्साहित गर्ने		७४५५००	७४५५००	७४५५००	७४५५००	२९८२०००	
शिक्षक अपुग भएको विद्यालयमा आवश्यकता अनुसार करार तथा निजी शिक्षक भर्ना गर्ने		१९५००००	१९५००००	१९५००००	१९५००००	७८०००००	
		६८७८५००	६८८९५००	६०८९५००	६०८९५००	२५९४७०००	

स्वास्थ्य

क्र. स.	५ वर्षे लक्षित कार्य विवरण	आ.व. २०७५/०७६ को विनियोजित रकम	आवधिक योजनाको प्रक्षेपन				कुल रकम	कैफियत
			वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५		
१.	५० % बालबालिका, गर्भवती, सुत्केरी, किशोरहरुको पोषणको स्थिति सुधार भएको हुने		५००००००	५००००००	०	०	१०००००००	शिर्षक १ अन्तर्गत सबै क्रिया कलापहरुको एकमुष्ट रकम

	४५ % पूर्ण स्तनपान, पूरक खाना, सरसफाइ, हरेकवार खाना चार, हरेक घरमा पशुजन्य तथा कृषिजन्य श्रोतको प्रयोगमा सुधार हुने		०	०	०	०	०
	शीघ्र कुपोषणका ५ वर्ष मुनीका बालबालिकामा I कर्म भएको		०	०	०	०	०
	३० % बालबालिका, किशोरी, गर्भवती र सुत्केरीमा हुने Anemia मा कर्म ल्याउने		०	०	०	०	०
	३० % हरेक प्रकारका सुक्ष्म पोषणको कमीमा सुधार आएको		०	०	०	०	०
२.	५० % दक्ष जनशक्ति भएको हुने		५०००००	०	०	०	५०००००
	३ वटा स्वास्थ्य चौकी भवन भएको		०	०	०	०	०
	४ वटा औजार उपकरणयुक्त बर्थिङ्ग सेन्टर भवन भएको		०	२५०००००	०	०	२५०००००
	७ वटा Lab को व्यवस्थापन, सञ्चालन र औषधि भएको		१००००००	१००००००	०	०	२००००००
	२ वटा Ambulance सेवा भएको		०	०	०	०	०

	१ वटा गा.पा. स्तरीय १५ शैयाको अस्पताल निर्माण तथा सञ्चालन भएको		०	०	०	०	०	
	औषधि खरिद तथा वितरण		६००००००	६५०००००	६५०००००	७००००००	२६००००००	
	करारमा अ.न.मी., ल्याव असिस्टेन्ट, स्वीपर र का.स. भर्ना भएको		५००००००	५००००००	५००००००	५००००००	२०००००००	
३.	पाठेघर भर्ने समस्यामा २० % ले कमी आएको		८०००००	८०००००	८०००००	८०००००	३२०००००	
	१० पटक स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन भएको		०	०	०	०	०	यो दुवै शिर्षकको एकमुष्ट रकम
४.	शतप्रतिशत माहामारी जन्य सरुवा रोग नियन्त्रणका लागि प्रतिवर्ष अभियान सञ्चालन गर्ने भएको		५०००००	५०००००	५०००००	५०००००	२००००००	
			१८८०००००	२१३०००००	१२८०००००	१३३०००००	६६२०००००	

खानेपानी तथा सरसफाई

क्र. स.	५ वर्षे लक्षित कार्य विवरण	आ.व. २०७५/०७६ को विनियोजित रकम	आवधिक योजनाको प्रक्षेपन				कुल रकम	कैफियत
			वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५		
१.	१०० % घरहरुमा चर्पी निर्माण भई प्रयोग मैत्री भएको अवलोकन गर्ने		१०००००	१०००००	०	०	२०००००	गा.पा. र युनिसेफ बाट
२.	१०० % घरहरुमा व्यवस्था भई प्रयोग भएको र व्यवहारमा परिवर्तन		१०००००	५०००००	०	०	६०००००	गा.पा. र युनिसेफ बाट

	भएको							
३.	१० वटा सार्वजनिक शौचालयहरु निर्माण र प्रयोग मैत्री भएको		१००००००	२६०००००	२४०००००	०	६००००००	गा.पा., प्रदेश सरकार र युनिसेफ बाट
४.	१७ वटा विद्यालयहरुमा प्रयोग मैत्री शौचालयहरु भएको		३५००००	४०००००	०	०	७५००००	
५.	८ वटा योजना प्रदेश र संघ सरकारबाट माँग भई बनेको		५००००००	५००००००	३००००००	०	१३००००००	गा.पा. र केन्द्र सरकार बाट
६.	सबै वडाहरु तथा पालिका स्तरमामा गठन गरी क्रियाशिल बनाउने		०	०	०	०	०	गा.पा. र युनिसेफ बाट
७.	सुरक्षित खानेपानीमा सबैको पहुँच भएको		६००००	०	०	०	६००००	
८.	प्रत्येक घरहरुमा फोहार व्यवस्थापनका लागि फोहोरमैलालाई वर्गिकरण गरेको, डस्टबिन, खाल्डो भएको		०	०	०	०	०	
	सामुहिक फोहार व्यवस्थापनका लागि चोक, बजार, बाटोहरुमा फोहोर फाल्ने ठाउँ भएको		०	०	०	०	०	
	दिशाजन्य लेदो व्यवस्थापनका लागि पालिका स्तरमा सेप्टी		०	०	०	०	०	

ट्याङ्क भएको								
पालिका स्तरमा फोहोर फाल्ने, जम्मा गर्ने, फोहोर व्यवस्थापन गर्ने ठाँउ (ड्युम्पिङ साईड) पहिचान गरी व्यवस्थापन गर्ने गरेको		०	०	०	०	०	०	
वायो ग्याँसलाई प्रवर्द्धन गर्ने गरेको		०	०	०	०	०	०	
		६६१००००	८६०००००	५४०००००	०	२०६१००००		

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

क्र. स.	५ वर्षे लक्षित कार्य विवरण	आ.व. २०७५/०७६ को विनियोजित रकम	आवधिक योजनाको प्रक्षेपन				कुल रकम	कैफियत
			वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५		
१.	६८.८ % बालविवाहको स्थिति शुन्यमा भएको		३५००००	४५००००	१०००००	२०००००	११०००००	
२.	एक वर्ष मुनिका बालबालिका को जन्मदर्ता १०० % भएको		१७५०००	१७५०००	०	०	३५००००	
३.	१८ वर्ष भन्दा कम उमेरका २८ % बालबालिका कुनै पनि जोखिमपूर्ण श्रममा संलग्न नरहेको		१७५०००	१८००००	०	०	३५५०००	
४.	उजुरी परेका हिंसाबाट पीडित तथा प्रभावितहरूले आवश्यक सेवा तथा सहयोग १०० % प्राप्त गरेका		२६२५०००	२३७५०००	२३२५०००	१४५००००	८७७५०००	

५.	लागूपदार्थ दुर्व्यसनी ७५ % न्यूनीकरण भएको		५००००	५००००	५००००	०	१५००००	
६.	परम्परागत कु-संस्कार, कु-प्रथा जस्ता विभेद १०० % अन्त्य भएको		०	०	०	०	०	
७.	५० % बालबालिका र महिलाको शसक्तिकरण भएको हुनेछ		०	०	०	०	०	
८.	स्थानीय भाषा, कला र संस्कृतिको जगेर्ना १०० % भएको हुनेछ		०	०	०	०	०	
९.	बालबालिका, महिला हिंसा तथा लैंगिक विभेद विरुद्ध पुरुषहरुको सहभागिता नीति अवलम्बन र कार्यान्वयन तथा अभियान सञ्चालित भएको		०	०	०	०	०	
			३३७५०००	३२३००००	२४७५०००	१६५००००	१०७३००००	

पूर्वाधार विकास

क्र. स.	५ वर्षे लक्षित कार्य विवरण	आ.व. २०७५/०७६ को विनियोजित रकम	आवधिक योजनाको प्रक्षेपन				कुल रकम	कैफियत
			वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५		
१.	१३.८ कि.मी. ग्रामभेल सडक बनेको	७३३००००	३००००००	५००००००	२५०००००	४००००००	१४५०००००	
	८ कि.मी. नाला तथा ढल निकास बनेको	३००००००	३००००००	५००००००	३५०००००	३५०००००	१५००००००	५० % गा.पा. र ५० % प्रदेश तथा केन्द्र सरकार बाट

	३८.५ कि.मी. ढलान सडक बनेको	४२००००००	४३००००००	४४००००००	४५००००००	४६००००००	१७८००००००	५० % गा.पा. र ५० % प्रदेश तथा केन्द्र सरकार बाट
	६ वटा पुल बनेको	०	०	०	०	०	०	गा.पा., प्रदेश र केन्द्र सरकार बाट
	१३ वटा कलभट बनेको	४५०००००	६००००००	०	०	०	६००००००	गा.पा. बाट
	५ वटा भोलुङ्गे पुल बनेको	०	०	०	०	०	०	प्रदेश सरकार बाट
	१४.३९ कि.मी. कालो पत्रे (जिल्ला स्तरीय) सडक निर्माण भएको	०	०	०	०	०	०	ADB, प्रदेश र केन्द्र सरकार बाट
	निर्मित १० कि.मी.सडक मरम्मत तथा सम्भार भएको हुने	८०००००	८०००००	८५००००	८५००००	९०००००	३४०००००	
२.	गा.पा.स्तरीय १ वटा अस्पताल निर्माण	०	०	०	०	०	०	केन्द्र सरकार बाट
	विद्यालय भवन निर्माण (५६ वटा कक्षाकोठा)	३५०००००	७००००००	९००००००	७००००००	९००००००	३२००००००	गा.पा.
	३ वटा खेल मैदान निर्माण	१००००००	१००००००	१००००००	०	०	२००००००	गा.पा. र केन्द्र सरकार बाट
	गाउँपालिका भवन निर्माण	०	१०००००००	०	०	०	१०००००००	
	२ वटा वडा कार्यालय भवन निर्माण	०	५००००००	०	५००००००	०	१०००००००	
	८ वटा सामुदायिक भवन निर्माण	०	२५०००००	२५०००००	२५०००००	२५०००००	१०००००००	गा.पा. र केन्द्र सरकार बाट

	गा.पा. स्तरमा १ वटा र वडा स्तरमा ३ वटा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण	०	०	०	०	०	०	प्रदेश सरकार वाट
३.	विद्युत लाईन प्रसारण कार्यक्रम	०	२५०००००	५०००००	१००००००	१००००००	५००००००	जिल्ला विद्युत कार्यालय र गा.पा.
	२० % गोबर ग्याँस र सोलार उर्जाको व्यवस्थापन तथा वितरण	०	१५०००००	२००००००	२५०००००	२५०००००	८५०००००	गा.पा. र प्रदेश सरकार वाट
४.	८ वटै वडामा टेलिफोन, मोबाईल तथा ईन्टरनेट सेवाको पहुँच भएको	०	०	०	०	०	०	नेपाल टेलिकम तथा निजी कम्पनी
५.	८ वटै वडामा नमूना वाल उद्यानको निर्माण तथा व्यवस्थापन	०	५०००००	५०००००	१००००००	१००००००	३००००००	
		६२१३००००	८५८०००००	७०३५००००	७०८५००००	७०४०००००	२९७४०००००	

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

क्र.स.	५ वर्षे लक्षित कार्य विवरण	आ.व. २०७५/०७६ को विनियोजित रकम	आवधिक योजनाको प्रक्षेपन				कुल रकम	कैफियत
			वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५		
१.	थप २ कि.मि. बाँध निर्माण भएको		३५०००००	३८०००००	०	०	७३०००००	
	जोखिमपूर्ण स्थानमा बोल्डर क्रेटिड भएको		९०००००	१००००००	०	०	१९०००००	
२.	२ वटा सुलिस गेट निर्माण भएको		२५०००००	०	३००००००	०	५५०००००	
३.	सार्वजनिक स्थान, सडक, नदि तटिय क्षेत्र गरी १०० हेक्टरमा ५ लाख विरुवा रोपेको	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	१६०००००	
४.	३ वटा सोलार पम्प जडान		१५०००००	१५०००००	१५०००००	०	४५०००००	प्रदेश सरकार

	गर्ने							वाट माँगा गर्ने
	७ वटा डिप बोरिङ पम्प सेट व्यवस्थापन गर्ने		०	०	०	०	०	
५.	१ वटा सानो किसिमको अग्नी नियन्त्रण दमकल खरिद गर्ने		०	५००००००	०	०	५००००००	
६.	२ वटा ट्रेक्टर, १ वटा चर्पी सफा गर्ने गाडी र १ वटा JCB खरिद गर्ने	१०००००००	०	०	०	०	०	
७.	५ लाख विरुवा उत्पादन भएको	२०००००	४०००००	५०००००	५०००००	५०००००	१९०००००	
८.	आकस्मिक कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना भई सूचना प्रणाली प्रभावकारी भएको	२५०००००	०	०	०	०	०	
९.	गाउँपालिका स्तरीय LDCRP निर्माण भई कार्यान्वयन भएको		०	०	०	०	०	
१०.	भू-उपयोग योजना तथा नीति निर्माण गरी कार्यान्वयन भएको		०	०	०	०	०	
११.	रु. २५ लाखको विपद् व्यवस्थापन कोषको स्थापना गरी निरन्तरता दिने	२५०००००	०	०	०	०	०	

१२	वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन भई प्रकोप, वन तथा वातावरण सम्बन्धी सचेतनामुलक कार्यक्रम गरेको		०	०	०	०	०	
१३	८ वटै वडामा सुरक्षित योजना (Evacuation Plan) निर्माण गरी जडान गरिएको	५००००	५००००	५००००	५००००	५००००	२०००००	
१४	लक्षित समुदाय र संकटाभिमुख क्षेत्रको वर्गीकरण, योजना निर्माण	५००००	०	०	०	०	०	
१५	८ वटै वडामा CCDRR कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने भएको	२०००००	२०००००	३०००००	३०००००	४०००००	१२०००००	
१६	१७ वटै विद्यालयको विद्यालय सुधार योजना अन्तर्गत विपद् व्यवस्थापन नीति र योजना तर्जुमा पारित गरी कार्यान्वयन गर्ने		३०००००	४०००००	०	०	७०००००	
१७	राहत सामग्री तथा उद्धार सामग्री व्यवस्थापनका लागि १ वटा गोदाम निर्माण	५००००००	०	०	०	०	०	
	राहत तथा उद्धार सामग्रीहरु (LEOC) को खरिद,	२५०००००	०	०	०	०	०	

व्यवस्थापन तथा परिचालन भएको							
	२३४०००००	९७५००००	१२९५००००	५७५००००	१३५००००	२९८०००००	

सुशासन तथा संस्थागत विकास

क्र. स.	५ वर्षे लक्षित कार्य विवरण	आ.व. २०७५/०७६ को विनियोजित रकम	आवधिक योजनाको प्रक्षेपन				कुल रकम	कैफियत
			वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५		
१.	कर्मिन्मा ३० जना कर्मचारीलाई कार्यालय व्यवस्थापन र सूचना प्रणाली सम्बन्धी तालिम		१००००००	५०००००	०	०	१५०००००	
	४३ जना पदाधिकारीलाई ई. ऐन, कानून, क्षेत्राधिकार तथा नेतृत्व विकास र सुशासन सम्बन्धी तालिम		१००००००	१५०००००	०	०	२५०००००	
२.	सफ्टवेयर (Software) मा आधारित लेखा प्रणाली (SUTRA) सुचारु भएको		२५०००००	०	०	०	२५०००००	
३.	२३ वटा स्थानिय कानूनहरुको निर्माण	१५०००००	२००००००	१२०००००	०	०	३२०००००	
४.	प्रभावकारी अनुगमन तथा मुल्यांकन संयन्त्र परिचालन	२५००००	२५००००	२५००००	२५००००	२५००००	१००००००	
५.	कानूनी प्रकृयाद्वारा सूचना प्रविधि सहितको संस्थागत विकास	१०००००	१५००००	१०००००	०	०	२५००००	
६.	सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण तथा	१५००००	१५००००	१५००००	१५००००	१५००००	६०००००	

	सार्वजनिक परिक्षण							
७.	न्यायिक समितिको नियमित वैठक		२५००००	२५००००	२५००००	२५००००	१००००००	
	न्यायिक समितिका सदस्यहरुको तालिम, क्षमता विकास तथा उजुरी व्यवस्थापन	५०००००	०	०	०	०	०	
८.	न्यायिक समितिको कार्यविधी निर्माण	२५००००					०	
	कानूनी सल्लाहाकार को नियुक्ति	४५००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	१६०००००	
९.	कार्यविधी निर्माण भई पुनरस्थापना केन्द्र स्थापना भएको	०	२००००००	२००००००	२००००००	०	६००००००	
	कार्यविधी निर्माण भई पिडित सहायता कोष स्थापना भएको	०	५००००००	३००००००	४००००००	०	१२००००००	
		३२०००००	१४७०००००	९३५००००	७०५००००	१०५००००	३२१५००००	

४. अनुगमन

आवधिक विकास योजनाको अनुगमन गर्दा प्रभाव तहमा लक्ष एवम् विषयगत लक्षहरुको र नतिजा तहमा संचालित कार्यक्रमहरुको विभिन्न तहमा गरिने भएकोले तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिकाको अनुगमन प्रणाली आफ्नो संस्थागत क्षमता र आवश्यकताका आधारमा नतिजा तहमा गरिने छ ।

अनुगमन गर्नका लागि तयार गरिएको ढाँचा प्रचलित सोच तालिका (log frame) लाई आधार मानी उपलब्ध हुनसक्ने तथ्याङ्कको परिमाणात्मक स्थितिका आधारमा तयार गरिएको हो ।

अनुगमनमा राष्ट्रिय सरोकारका विषय, मानव विकास सूचकाङ्क निर्दिष्ट लक्ष पूरा गर्ने दीगो विकास लक्ष सम्बन्धी नेपालले पूरा गर्ने लक्ष राखेका सूचकहरु समेतको अनुगमन व्यवस्थापन गरिएको छ ।

५. मूल्याङ्कन

कार्यान्वयन गरिएका योजना, नीति, कार्यक्रम तथा आयोजनाहरू के कति सान्दर्भिक, लाभदायी र प्रभावकारी भए तथा के कस्ता उपलब्धि एवम् प्रभावहरू हासिल भए भन्ने कुराको उद्देश्यपूर्ण र व्यवस्थित तरिकाले आन्तरिक र बाह्य मूल्याङ्कनकर्ताबाट गराइनेछ । यस्तो मूल्याङ्कन मध्यावधि अवधि अर्थात तेस्रो वर्षमा गरिने छ र लगानी योजना अनुरूप वार्षिक लगानीहरू निर्देशित रहे नरहेको र उपलब्धीका लागि लक्ष लगायत कार्यक्रमहरूको परिमार्जन सम्बन्धी आवश्यकता रहेनरहेको आधारमा आगामी आवधिक योजना तर्जुमा लागि उपयोग गरिनेछ ।

६. आवधिक योजना तर्जुमा गर्दा अपनाइएको पद्धति

आवधिक योजना तर्जुमाकालागिविभिन्न चरणगत प्रकृया र पद्धति बनाइयो । विभिन्न चरणगत प्रक्रिया र पद्धति अपनाउँदा संघीय सरकार र प्रदेश सरकारको नीति, लक्ष्य, उद्देश्य, समयसीमा र प्रक्रियासँग अनुकूल हुने गरी अपनाइएको छ । आवधिक योजना तर्जुमाका लागि स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनको दफा २४ को व्यवस्था तथा गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७४ को अधिनमा रही तर्जुमा गर्दा गाउँपालिकाले आफ्नो आवश्यकता र क्षमताका आधारमा आवधिक योजनाको स्वरूपको तयार तथा स्वीकृत कार्यविधि बमोजिम तथा प्रक्रिया अनुसार तर्जुमा गरी पारित गरिएको हो । आवधिक योजना तर्जुमा गरिँदा दुईवटा मूलभूत मान्यता लिइएको थियो ।

१. स्रोत विनियोजन अनुशासन तथा अनुगमन व्यवस्थित गर्न विषयगत समितिको अवधारणामा योजना तर्जुमा, र
२. सहभागितात्मक पद्धतिबाट योजना तर्जुमा ।

आवधिक योजना सरल उपयोगी र कार्यान्वयन सम्भव होस भन्ने उद्देश्यले विषयविज्ञको सहयोगमा विधायक समितिबाट मस्यौदा गरी प्रक्रियागत तथा विशेषज्ञता दुवैको समिश्रणबाट योजना तर्जुमा गरिएको हो । यसका लागि गाउँपालिकाले आवधिक योजना तर्जुमाका लागि **अनुसूची-१** को कार्य तालिका स्वीकृत गरेको थियो ।

७. आवधिक विकास योजना तर्जुमा तयारी तथा संयोजन र सहजिकरण उपसमिति गठन

आवधिक विकास योजना तर्जुमा सम्बन्धी काम, कार्यशाला संचालन व्यवस्थापन र सहजिकरण र योजना तर्जुमा कार्यशालामा भएका सहमति र निर्णयहरूका आधारमा खाका तयार गरी आवधिक विकास योजना दस्तावेजको ढाँचामा लिपिवद्ध गर्न उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा एक आवधिक विकास योजना तर्जुमा तयारी तथा संयोजन र सहजिकरण उपसमिति गठन गरिएको थियो । उक्त उपसमितिले स्थानीयतहको वस्तुस्थिति विवरण तयारी तथा आवधिक विकास योजना तर्जुमा सम्बन्धी विषयक्षेत्रगत रूपमा सम्पूर्ण तथ्याङ्क संकलन विश्लेषण सम्बन्धी काम, छलफल, कार्यशाला सञ्चालन, योजना तर्जुमा लगायतका कार्यमा संयोजन र सहजिकरण गरेको थियो ।

८. योजना तर्जुमा अभिमुखीकरण कार्यशाला

गाउँपालिकाले आन्तरिक रूपमा गृहकार्य तथा सरोकारवालासँग राय परामर्श गरी आवधिक योजना तर्जुमा प्रक्रिया, आवश्यक श्रोत साधन, सहभागिता र कार्यतालिका लगायतका विषयमा गाउँपालिकाको अवस्था र सम्भावना तथा प्राविधिक पक्षबारे जानकारी लिन सामाजिक विकास समितिका संयोजक, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायतका टोली युनिसेफ नेपालको आयोजनामा नेपालगञ्जमा २०७५ भदौ ७ गते देखि ९ गते सम्म सञ्चालित आवधिक योजना तर्जुमा सम्बन्धी अभिमुखीकरणमा सहभागी भएको थियो । त्यसपछि गाउँपालिकाले योजना तर्जुमा अभिमुखीकरण कार्यशालामा प्राप्त सीप तथा विषयवस्तुहरु आफ्ना पदाधिकारीलाई समेत अभिमुखीकरण पूर्व परामर्श कार्यशाला २०७५ असोज १९ र २० गते सम्पन्न गरेको थियो । उक्त कार्यशालामा वडा समितिका पदाधिकारी, विषयगत शाखा/उपशाखाका प्रमुख वा प्रतिनिधिहरु सम्मिलित थिए ।

गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरणमा उल्लेखित सूचनालाई विस्तृत स्वरूपको आवधिक योजनाको आधाररेखा सूचनाको रूपमा उपयोग गरिएको छ । आवधिक योजना तर्जुमाको क्रममा वस्तुगत विवरणलाई प्रस्तुतिकरण तथा छलफल पश्चात थप परिस्कृत गरिएको छ । आवधिक योजना तर्जुमा प्रक्रियामा वस्तुगत विवरणको विश्लेषण एवं सहभागितामूलक छलफल गरी सोही आधारमा विषयगत वस्तुस्थिति विश्लेषण गरिएको थियो ।

९. योजना तर्जुमा परामर्श कार्यशाला

गाउँपालिकाले विषयविज्ञको सहयोगमा योजना तर्जुमा परामर्श कार्यशाला २०७५/८/२४ गते देखि २६ गते सम्म सञ्चालन गरिएको थियो । उक्त कार्यशालामा गाउँपालिकाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, वडा समितिका पदाधिकारी, विषयगत शाखा/उपशाखाका प्रमुख वा प्रतिनिधिहरु सम्मिलित थिए । यसै गरी दलित, महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, बालबालिका, जेष्ठ नागरिकको प्रतिनिधित्व रहेको थियो । आवधिक योजना तयारी कार्यशाला गोष्ठी तथा वडास्तरीय तथा लक्षित समूह परामर्श गोष्ठीबाट आएका सूचना तथा अपेक्षालाई विषय विज्ञहरूसँगको परामर्श तथा प्राविधिक टोलीको सहयोगमा नतिजामूलक योजनाको स्तरीय ढाँचामा विषयगत रूपमा सम्पन्न गर्न आयोजना गरिएको थियो । गाउँपालिकाको नेतृत्वमा विषयगत समितिहरुका संयोजन तथा गाउँपालिकाका सरोकारवालाको सहभागिता र विषय विज्ञहरुको सहजीकरणमा सम्पन्न योजना तर्जुमा गोष्ठीमा गाउँ विकासको लक्ष्य, उद्देश्य निर्धारण सहित नतिजा खाकामा ढाल्ने कार्य सम्पन्न गरियो । विषयगत समूहमा छलफल गरी प्राप्त निष्कर्षलाई विस्तृत समूहमा प्रस्तुत गरी गाउँपालिकाको विकासको नतिजा खाका र सो नतिजा प्राप्त गर्न आवश्यक तथा उपयुक्त रणनीतिका साथ गाउँपालिकाको स्रोत तथा क्षमता आधार मानी ५ वर्ष अवधिको प्रारम्भिक मस्यौदा तयार गरियो ।

१०. आवधिक योजना दस्तावेज तयारी एवम् स्वीकृति

आवधिक योजना तयारी कार्यशाला, वडागत लगायत सरोकारवालाहरुको परामर्शका आधारमा योजना दस्तावेजको मस्यौदा तयार गरिएको हो । योजना दस्तावेजलाई तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका र आवधिक योजनाको परिचयात्मक खण्ड, वर्तमान अवस्था र आवधिक योजनाका लक्ष्य र नतिजा खण्ड, र स्रोत व्यवस्थापन र अनुगमन खण्ड गरी तीन खण्डमा विभाजन गरिएको छ । योजना दस्तावेज तयार गर्दा

साविक स्थानीय तहका आवधिक, एकीकृत तथा विषय क्षेत्रगत गुरुयोजनाको प्रारूपलाई सन्दर्भ सामग्रीको रूपमा प्रयोग गरिएको छ । साथै योजनामा योजनाविद् तथा विषयविज्ञहरुको सुझाव लिई दस्तावेज लेखन तथा दस्तावेज मस्यौदा तयारी गरिएको हो ।

तयार गरेको योजनाको मस्यौदालाई कार्यपालिका तथा गाउँ सभा, स्थानीय तहका सरोकारवाला माझ २०७५ साल “..कार्यशालाको आयोजना गरी प्रस्तुती, छलफल तथा सुझाव प्राप्त गरियो । प्रमाणिकरण कार्यशालामा विषयगत रूपमा समूहगत छलफल र परामर्श गरी समूहको निष्कर्ष तथा सुझावलाई वृहत समूहमा प्रस्तुत तथा छलफल गरी ५ वर्षे आवधिक योजनाको दस्तावेज अन्तिम रूप प्रदान गरियो । कार्यशालाबाट प्राप्त सुझाव तथा पृष्ठपोषणलाई समावेश तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिकाको प्रथम आवधिक योजनाको रूपमा मिति २०७५ साल .....को .....पेश तथा दफाबार छलफल गरी स्वीकृत गरिएको हो ।

समाप्त

अनुसूची-१:

आवधिक विकास योजना तर्जुमाका लागि अपनाइएको चरणगत प्रकृया र पद्धति

तर्जुमा गतिविधि	संलग्नता	समयावधि
१. आवधिक विकास योजना तर्जुमाको आवश्यकता र प्रकृया वारे स्थानीय तहमा २ दिने अभिमुखिकरण ।	बाह्यविज्ञको सिमित सहयोग	सम्पन्न
२. आवधिक विकास योजना तर्जुमा संयोजन तथा सहजिकरण समिति (ऐन बमोजिम गठित, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति सदस्यहरु र गैसस क्षेत्र समेत) गठन ।	कार्यपालिकाका सदस्यहरु र प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	कार्तिक ५ गते
३. वस्तुस्थिति विवरण (Profile) तयारीका लागि तथ्यांक संकलन वा संकलित तथ्यांक र सूचना अध्यावधिक गर्ने काम ।	विषय क्षेत्रगत समितिका सदस्य, शाखा प्रमुख र स्थानीय विकास साभेदार (४५ देखि ६० दिन)	मंसिर १० सम्म
४. सबै विषय क्षेत्रगत समितिहरुद्वारा विषयगत नीति, प्राथमिकता र स्रोत लगानी अनुमान तयारी ।	विषय क्षेत्रगत समिति (१५ दिन)	मंसिर २१ सम्म
५. विश्लेषण तथा तर्जुमा कार्यशाला सञ्चालन र मस्यौदा खाका निर्माण ।	निर्वाचित पदाधिकारी र संस्थागत प्रतिनिधित्व, विज्ञको सहयोग (५ दिन)	पुष ६ सम्म
६. आवधिक विकास योजना तर्जुमा संयोजन तथा सहजिकरण समितिद्वारा अन्तिम प्रस्ताव तयारी र सहमति ।	५ दिन	पुष २५ सम्म
७. योजना दस्तावेज लेखन	शाखा प्रमुख, विज्ञको सिमित सहयोग (१५ दिन)	माघ १० सम्म
८. कार्यपालिका र सभाबाट स्वीकृति	कार्यपालिका	माघ २५ सम्म
९. प्रकाशन		माघ मसान्त